56

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

MAYA NICULESCU

Prizonieri printre GIGANȚI

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

MAYA NICULESCU

PRIZONIERI PRINTRE GIGANŢI

*

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"

56

UN SAVANT FRANCEZ ÎN JUNGLA BRAZILIANĂ; CARNETUL DE ÎNSEMNĂRI AL UNUI MURIBUND; UN CIMITIR ANTEDILUVIAN ÎN REGIUNEA IZVOARELOR AMAZONULUI; CÎTEVA ORE PE PLAJA DIN RIO; POVESTEA CELOR O SUTA DE PREOTESE ALE SOARELUI; LA BAZA TEMPLULUI SE AFLA UN MONSTRU URIAŞ

Foşnetele junglei se auzeau din ce în ce mai vag. În răstimpuri se distingea pasul greoi al unui om. Apoi liniştea deveni completă.

Luna îşi sălta imensul glob roşiatic peste ramurile înalţilor pao ferro, copaci măreţi cu scoarţa negricioasă şi lemnul tare ca metalul. Quatibosi cu lemn violet, înţesaţi cu fructe asemenea unor vaze. îşi adăposteau bolţile trandafirii sub coroana în formă de umbrelă a unui barrigudos uriaş. Pădurea înţesată de liane, cactuşi, ferigi şi numeroase plante parazite viu colorate în galben, roşu şi alb căpăta un aspect feeric în lumina difuză a lunei.

Omul care îşi oprise pasul pentru a nu tulbura miracolul nopţii tropicale era unul dintre marii savanţi ai lumii, paleontologul francez Delorme. Ispitit de numeroase urme de animale din secundar şi terţiar găsite de alţi cercetători pe acest continent, profesorul îşi petrecuse ultimii zece ani în America de Sud, iar cercetările sale îl făcuseră cunoscut academiilor de ştiinţă din întreaga lume.

De astă dată, însă, Delorme venise să-şi ia rămas bun pentru totdeauna de la jungla în care petrecuse nenumăraţi ani. În ciuda tinereţii sale sufleteşti, organismul i se resimţea de pe urma climei nesănătoase. Pulsul îi bătea neregulat, şi medicii nu-l putuseră vindeca de frigurile contractate în tinereţe.

De curînd cedase rugăminţilor fiicei sale şi dispoziţiunilor medicale de a înceta expediţiile în junglă.

Cu cîteva zile în urmă, ultima sa explorare luase sfîrşit. Toată ziua împachetase materiale alături de indigeni. O dată cu lăsarea serii, activitatea din tabără se stinsese. Delorme se simjea obosit, dar nu putea dormi. Se gîndea cu groază la viaţa calmă şi regulată pe care o va duce de aci înainte zi de zi. Îşi aprinse luleaua şi pufăi supărat blestemînd maladiile trupeşti, când un foşnet suspect îi atrase atenţia. Fără să facă zgomot, întoarse cu repeziciune capul în direcţia foşnetului şi îndată izbucni în râs. Ursuleţul său, Bambo, dăruit de un prieten din Borneo, înota gîfîind prin vegetaţia abundentă.

Ce-l făcuse pe Bambo să-şi caute stăpînul la ora aceasta avea să afle Delorme chiar din gura credinciosului său boy, care alerga cît îl ţineau picioarele în urma ursuleţului. Micul boy, care, printre altele, avea datoria să îngrijească de Bambo, plecase la rîu să aducă apă. Deodata buclucaşul animal se abătu din drum, şi, alergînd după el băiatul dădu peste un om prăvălit în ierburi. Atunci alergă în căutarea profesorului. Boyul spuse pe nerăsuflate că omul era mort sau trebuia să moară, apoi se chirci la pămînt încleştîndu-şi mîna pe fetişul agăţat la gât. Profesorul îl ridică cu blîndeţe şi îl trimise să aducă ciţiva indigeni şi o targa. Croindu-şi cu greu drum prin pădurea virgină, Delorme se îndreptă către omul rătăcit în junglă. Convoiul părea bizar. Înainte mergea un indian înalt şi deosebit de puternic purtînd o faclă. El căuta drumul prin vegetaţia abundentă cu instinctul sigur al indienilor din marile selvas. În urma profesorului, doi negri purtau o targa uşoară. Pe marginea acestui convoi alerga micul boy, însoţit de Bambo, care ba rămînea în urmă, ba o lua înainte, încurcînd mersul oamenilor.

Cînd ajunseră aproape de rîu, luna intră deodată în

nori. Pădurea părea de smoală. Mormăitul nervos al lui Bambo arăta că ursuleţul găsise urma omului. Profesorul ceru făclia şi se aplecă asupra străinului. Constată cu uimire că necunoscutul era european. Nu murise, pieptul lui tresărea slab sub impulsul respiraţiei. Slăbiciunea extremă, părul şi barba crescute în voie îi dădeau o înfăţişare jalnică. Tăieturile însîngerate de pe umerii goi dovedeau că în timpul leşinului fusese atacat de vampiri, acel soi de lilieci ce ating în America de Sud pînă la şaptezeci şi cinci de centimetri şi nu se sfiesc să sugă sîngele oamenilor şi ai animalelor adormite.

Delorme ajută indienilor să aşeze omul pe targă şi porni alături de ei înspre tabără. Medicul expediţiei aştepta în cortul profesorului. Văzînd bolnavul, dădu sceptic din cap. Starea sănătăţii acestuia era deosebit de îngrijorătoare. Foamea şi oboseala păreau a fi învins un trup odinioară vînjos. Făcu o transfuzie şi, cu mijloacele rudimentare pe care le avea la dispoziţie, dădu necunoscutului primele îngrijiri înainte de a-l putea transporta la spital.

Asupra străinului se găsi un carnet. Profesorul îl deschise cu mîini tremurînde – „Pedro Alberti” – „însemnări etnografice... 5 noiembrie”... citi el cu greutate pe prima pagină. Litera era ştearsă de umezeală, anul nu se putea descifra.

Delorme privi uimit bolnavul, care abia respira. Deci acest om, care părea trecut de 60 de ani, această epavă era etnograful Pedro Alberti, cel mai tînăr membru al expediţiei italiene de acum 5 ani, eroul care făcuse atîta vîlvă şi care apoi fusese crezut mort şi dat uitării...

Profesorul îşi amintea bine amănuntele. Expediţia italiană eşuase. Pierzînd caii şi o parte din oameni în urma unei lupte cu indigenii, membrii ei deciseseră să se intoarcă.. Pedro Alberti se opusese; el hotărîse sa rămînă singur în junglă. Spera să se apropie de indieni şi să

trăiască în mijlocul lor un timp mai îndelungat. Tînărul etnograf visa să aducă ştiinţei o contribuţie preţioasă studiind în amănunt viaţa şi obiceiurile unor populaţii ce nu luaseră încă contact cu lumea civilizată.

Pe atunci Alberti avea 25 de ani, dar părea mult mai tînăr. Fotografia lui apăruse în toate ziarele. Acum putea să aibă cel mult treizeci.

Prin ce încercări îngrozitoare trecuse acest om, cum de reuşise să ajungă până aici?

4

Nimeni nu putu să afle. Înainte de a-şi fi revenit, exploratorul fu transportat la spital cu un avion special.

Profesorul îşi trecu cîteva zile citind însemnările lui Alberti. Italianul petrecuse multă vreme în mijlocul unui trib de indieni necunoscut din regiunea izvoarelor Amazonului. Locul exact unde se afla acest trib nu reieşea din manuscris. Delorme rămase surprins de însemnătatea materialului adunat de Alberti.

Cu un secol în urmă, Lewis Morgan, cel mai bun cunoscător al indienilor din America, după ce trăise un număr de ani în mijlocul triburilor irocheze, ajunsese la concluzia că înaintea gintei patriarhale, cunoscute la greci şi romani, a existat ginta matriarhala. Dar la data cînd a trăit Morgan, ginta matriarhală se destrămase la irochezi. Cu toate acestea, el a izbutit s-o reconstituie din datele existente, precum şi din povestirile indienilor.

Urmînd cu îndrăzneală exemplul acestui mare pionier al ştiinţei etnografice, Pedro Alberti descoperise în peregrinările sale triburi înapoiate necunoscute încă, şi datele notate de el erau importante nu numai pentru etnografie, ci şi pentru întreaga istorie a comunei primitive.

Printre aceste însemnări, profesorul mai găsi un lucru care îl umplu de mirare. Alături de interesantele date privind credinţe şi obiceiuri indiene, el descoperi cîteva

pagini în care exploratorul folosise un scris bizar. La o mai atentă cercetare, uimirea profesorului nu mai cunoscu margini. Era scrisul folosit în inscripţii de vechii locuitori ai Insulei Paştilor.

Această insulă, cu vulcanii ei stinşi, ce părea a fi vestigiul unui continent dispărut de milioane de ani, uimise lumea ştiinţifică prin cele trei rînduri de statui monumentale aflate pe partea interioară a craterului vulcanului Rono-Roraku. Cîteva inscripţii pe plăci mari de piatră atestau existenţa trecută a unei limbi scrise. Ce căuta această însemnare într-un carnet ce se referea la un trib în faza sălbăticiei? Aveau oare dreptate geologii care susţineau că odinioară Insula Paştilor făcea corp comun cu continentul sud-american?

Profesorul îşi copie aceste pagini împreună cu alte cîteva însemnări. Apoi împacheta cu grijă manuscrisul şi îl expedie Academiei de ştiinţe din Italia. El însoţi acest manuscris de o scrisoare în care arata pe scurt cum i-a parvenit.

„Cinste tînărului pionier al ştiinţei, care aparţine ţării dumneavoastră”. Cu aceste cuvinte îşi încheiase profesorul Delorme scrisoarea.

*

*   *

Întors din tabără, profesorul stătea zile întregi în apartamentul său dintr-un hotel din Rio. Referatul asupra ultimelor sale cercetări înainta greu. Delorme îşi petrecea cea mai mare parte a zilei plimbîndu-se în lungul camerei şi numai arareori întîrzia la masa de lucru.

– Dragă tată, îi spuse într-o zi fiica sa, o tînără ziaristă, n-aş fi crezul că dacă un paleontolog găseşte un om în carne şi oase în locul unei fosile, faptul acesta îl poate tulbura într-atît.

– Sînt un visător bătrîn, spuse profesorul întorcîndu-se să-şi caute pipa pentru a-şi ascunde un zîmbet pe care

fata lui îl cunoştea foarte bine şi care de obicei îi provoca temeri.

– Tată, ştiu acum. Visezi să faci ceva nemaipomenit. Mi se pare că îl invidiezi pe Alberti…

– Regret că am făcut fetei mele impresia unui invidios bătrîn, se încruntă profesorul. Dar vezi tu, Yvonne, eroul nostru, în numai cîţiva ani, a adus ştiinţei căreia i s-a dedicat mai mult decât am adus eu paleontologiei în 30 de ani de muncă neobosită. Ca să înţelegi mai bine, aş putea să-ţi spun că dintr-un anumit punct de vedere în ştiinţă lucrurile se petrec ca şi în sport; cînd un campion oarecare înscrie un nou record mondial, o serie întreagă de atleţi se luptă să depăşească această ultimă limită. Să sară mai mult sau să alerge mai repede. Aşa am privit eu întotdeauna descoperirile importante ale colegilor mei – ca o provocare la competiţie.

– Presimt că ai pus la cale vreun plan mult prea periculos, se îngrijoră Yvonne, care îşi dădu seama că hotărîrea profesorului de a înceta explorările se destrămase de-a binelea.

– Ştiu că sînt prea bătrîn pentru aşa ceva, dar nu voi avea linişte pînă nu voi merge acolo, declară ingîndurat Delorme.

– La izvoarele Amazonului?

– Da.

– Nu te înţeleg, tată. În definitiv, un brontozaur de al dumitale putea foarte bine să moară într-o regiune mai puţin periculoasa.

– Se pare totuşi, afirmă cu gravitate profesorul, că acea zonă necercetată încă este mult mai bogată în asemenea fosile decât tot ceca ce am găsit noi pînă acum. Mă gîndesc la o anumită pagină din însemnările lui Alberti.

Delorme luă o foaie de pe birou şi citi rar.

„Indienii aveau un cult deosebit pentru un soi de oseminte de dimensiuni foarte mari.

Întrucit le-au găsit în straturile de cretă, uneori la adîncimi mari, ei consideră aceste oseminte ca provenind de la nişte zeităţi uriaşe, care ar locui în interiorul pămîntului."

Delorme se încruntă.

– Aici, explică el, urmau cîteva rînduri din care nu am putut descifra decât cîteva cuvinte: *„Peştera Lanzonului... fluviu subteran...”* Probabil că a mai găsit asemenea fosile într-o peştera sau că ele erau aduse la suprafaţă de apele unui fluviu.

„Băştinaşii – scrie el mai departe – *explică cutremurele de pământ, destul de frecvente, regiunea fiind vulcanică, prin mişcările subterane ale acestor zeităţi. Atunci le aduc jertfe şi daruri. La o cercetare mai atentă,* conchidea Alberti*, mi-am dat seama că este vorba de fosilele unor animale care prin mărimea lor neobişnuită n-au egal în fauna actuală a pămîntului.”*

Îţi dai seama? se însufleţi Delorme. Alberti a descoperit un cimitir antediluvian. Acest fapt este cît se poate de verosimil dacă ne gîndim la trecutul geologic al terenului. În timpul mezozoicului estul Amazoniei a rămas liber de mare. Abia la începutul cretacicului s-a întins încet o mare de la sud spre nord peste Amazonia inferioară. În terţiar avem din nou pămînt solid, dar suprafeţele întinse de apă rămase au dat naştere unui curent puternic care a precedat fluviul Amazon. Acest curent era însă dirijat invers, de la est spre vest. Numai ridicarea Cordilierilor, la sfîrşitul terţiarului, şi înălţarea terenului i-au îndreptat apele către Oceanul Pacific. Ca urmare a acestor fapte geologice, în sudul Amazonului, între afluenţii Tapajos, Xinga Araquiaia, Tocatins până la Rio de San Francisco, există întinse terenuri mezozoice. Asemenea formaţii se află şi în regiunea rîului Purus. De la acest punct pînă la versantul estic al Anzilor Cordilieri, de-a lungul afluentului Ucayali, se întinde însă o zonă neexplorată, a

cărei conformaţie geologică nu este cunoscută.

Către această zonă se îndrepta în mod deosebit interesul profesorului.

– Tăticule, îl rugă fata cu o sfială neobişnuită firii ei, te rog dă-mi să citesc ceva despre paleontologie. Cunoştinţele mele sînt cam precare.

– Asemenea cerere, glumi profesorul, mă face să cred că-ţi trece prin cap să mă însoţeşti.

– Ar fi minunat, aprobă ea, voi putea să-mi continui seria de articole referitoare la mizeria indienilor din marile metropole cu o alta privitoare la viaţa celor primitivi.

– Bineînţeles, alte articole pe care nu ţi le va publica nimeni.

– Cum te lasă inima să mă descurajezi?! se întristă fata.

– Nu asta voiam să spun, se corectă Delorme, regretînd cele afirmate, articolele erau bunişoare. Dar să nu-ţi închipui, se răsti el, că am să te las să umbli de capul tău în pădurea virgină, şi eu, în loc să-mi văd de treabă, să-ţi port de grijă.

– Tăticule, aş putea să-ţi stenografiez însemnările, ia-mă ca secretară, ca bucătăreasă. N-am să fac un pas fără voia dumitale, nici nu mă mai gîndesc la articole, dar ia-mă, te rog.

– O să vedem, se eschivă Delorme.

– Minunat! se bucură Yvonne, simţind bătălia aproape cîştigată, o să mă pun imediat pe lucru.

Cu ce mergem? Pe cine mai luăm cu noi? De ce material şi de ce alimente avem nevoie? îşi notă ea într-un bloc-notes. Cînd vom răspunde la aceste întrebări, expediţia va fi ca şi pregătită, nu-i aşa tată? îl întrebă ea întinzîndu-i carnetul.

– Tinereţe, tinereţe şi grabă! Minunată tinereţe! medită cu glas tare bătrînul profesor. Numai că într-o expediţie

lucrurile nu merg aşa simplu. Nu pot, desigur, să deplasez numărul relativ mare de oameni, de viaţa cărora răspund, accentua el, într-un punct aproape necunoscut dintr-o regiune vestită ca primejdioasă.

– Ce vom face atunci?

– Vom aştepta. Dacă Alberti se va însănătoşi, ne va putea da preţioase informaţii asupra aşezării geografice a locurilor ce ne propunem să cercetăm, precum şi asupra regiunii în general. Ţi-am spus, mi se pare, că manuscrisele sale nu cuprindeau nici un fel de indicaţii de această natură.

– Şi ce să fac eu pînă atunci? repetă Yvonne. Boala lui poate să dureze multă vreme.

– Vei face exact ceea ce mi-ai cerut sau mi se pare că ai uitat, îi aminti cu ironie profesorul. Îţi vei completa cunoştinţele de paleontologie şi vei studia de asemenea flora şi fauna actuală a regiunii din jurul Amazonului.

*

*   *

În urma discuţiei cu fiica sa, Delorme se simţi mult mai bine. Neliniştea care îl chinuise se topi pe neaşteptate. Simţind că nu îl poate opri, Yvonne se hotărîse să-l urmeze. Poate că nici n-o făcea numai din devotament: el îşi dăduse seama că vraja aceea a depărtărilor, care atrăsese atîţia călători către ţărmuri şi locuri necunoscute, începuse să o farmece şi pe fata lui, Yvonne, care odinioară aproape reuşise să-l convingă să renunţe la explorări, era acum de partea lui; el avea nevoie de însufleţirea ei, care îi amintea tinereţea, pe nesimţite, îndepărtată. Hotărîrea era acum luată. Înfruntînd vîrsta înaintată şi primejdiile inerente, profesorul va face călătoria plănuită. Era atât de bine dispus încît într-o zi acceptă chiar invitaţia Yvonnei de a petrece o dimineaţă pe minunata plajă a oraşului.

Aflată pe fundul unui golf în formă de fiord, plaja din

Rio oferea o minunată perspectivă asupra numeroaselor insule deluroase, ce ţîşnesc din apă asemenea unor uriaşe căciuli de piatră, străjuind golful în care se află aşezat oraşul capitală al Braziliei. Apele de pe canalul larg dintre ţărm şi insule sînt albastre şi limpezi, ferite de vrăjmăşia vînturilor ce bîntuie adesea oceanul. Blocurile albe şi palatele graţioase ale milionarilor brazilieni înaintează pînă la faleză. Bogăţia de palmieri şi magnolii albe şi roz creează un decor de basm acestor locuri atât de dăruite de natură. Plaja este mai întotdeauna înţesată de oameni. Delorme şi fiica sa îşi găsiră cu greutate un locşor mai izolat unde să-şi instaleze umbrela.

Dimineaţa era proaspătă. Yvonne îşi aruncă ochii în larg. Deasupra celui mai înalt dintre dealurile ce străjuiesc golful, denumit Căpăţîna de Zahăr datorită formei sale conice, un norişor albicios se destrăma alene.

– Îmi place deseori să vin aci, rosti ea. Dacă aş fi credincioasă, mi-aş imagina aşa raiul, şi totuşi...

O cută umbri fruntea ei uşor bombată.

– La ce te gîndeşti, Yvonne?

– Mă gîndesc că nici aci viaţa nu se scurge la fel de senină pentru toţi. Ai văzut coteţele jalnice din cartierul indienilor. Străinii vin să le viziteze ca pe una dintre curiozităţile oraşului. Cum de Braziliei nu-i este ruşine să întreţină acest muzeu al mizeriei umane?

– Într-adevăr, confirmă Delorme, Brazilia este ţara marilor contradicţii. Pe coastă te minunezi de frumuseţea oraşelor, dar în spatele nostru, la mii de kilometri, se întinde pădurea neumblată, populată de triburi în stare de sălbăticie... Populată... îmi vine să rîd cînd întrebuinţez acest termen. Dacă singur Rio are milioane de oameni, în Matto Grosso, pe un teritoriu de 1.500.000 km^2 sînt aproximativ 340.000 de locuitori. Îţi dai seama ce înseamnă asta? Abia un locuitor la 4,5 km^2. În statul

Amazonas, situaţia este aproape identică.

Întinşi alături pe nisipul fierbinte, tatăl şi fiica alcătuiau o pereche curioasă.

Yvonne avea abia 20 de ani, dar privea lumea cu multă maturitate. Deşi avea părul blond şi ochii negri, era lipsită de fragilitatea caracteristică franţuzoaicelor. Trupu-i înalt şi subţire era vînjos, întărit prin practicarea sporturilor. Ca mai toţi copiii singuri la părinţi, nu cunoştea timiditatea şi se amesteca în discuţiile celor vîrstnici uneori cu destulă competenţă.

Alături de ea, Delorme avea înfăţişarea unui bunic. Profesorul nu trecuse de 50 de ani, dar viaţa aspră pe care o dusese îi lăsase urme adînci în înfăţişare. Părul cu desăvîrşire alb contrasta cu pielea brună a oamenilor care au trăit mult la tropice. Ochii, deseori visători, nu reuşeau să atenueze expresia de energie a chipului său. Sîngele rece şi meticulozitatea cu care îşi calcula cea mai mică şansă în împrejurari grele ar fi insuflat curaj şi celor mai fricoşi. Delorme era un optimist, un om care credea cu tărie în posibilităţile sale.

Unii spuneau că el este un exaltat, alţii afirmau că exaltarea sa e un paravan asemenea ceasornicelor din Evul Mediu care ascund, în dosul unor îngeraşi, păstoriţe şi alte asemenea elemente idilice, maşinăria complicată.

În tinereţe profesorul fusese căsătorit cu o femeie minunată, care prin calmul ei sufletesc îl ajutase să treacă senin perioada grea a începutului unei cariere. Ea muri la naştere şi Delorme blestemă copilul care îi răpise soţia; pe urmă însă, fiind cucerit de drăgălăşenia fiicei sale, îi dedică tot timpul liber.

Yvonne îşi iubea tatăl şi înţelegea marile lui aspiraţii. Ea îşi dădea scama că tatăl ei, ca şi italianul acela muribund pe care îl descoperise în junglă, erau oameni care nu trăiau pentru ei înşişi.

– Pedro Alberti… gîndi ea. Ce viaţă ciudată şi cum aş

vrea să-l cunosc! Îi spuse acest lucru tatălui ei.

– Hm n-avea deloc mutra de făt-frumos, răspunse profesorul cu gîndul aiurea.

Întors acasă, profesorul găsi în biroul său un plic ce purta antetul Institutului de lingvistică din Rio. Desfăcîndu-l Delorme zîmbi mulţumit. Olivier Alvarez, directorul acestui institut, îi satisfăcuse cererea şi îi trimitea traducerea textului transcris de Alberti cu hieroglifele din Insula Paştilor.

*

*   *

„Soarele şi-a întors faţa de la fiii săi. La Machu Pichu s-a stins ultima preoteasă a măritului soare. Eu, sahem[1] *netrebnic, am părăsit oraşul sfînt şi am cutreierat pădurea cea neagră cercînd prin rugăciuni să îmblînzesc zeul întunericului ce s-a răzbunat asupra neamului meu pentru necinstea adusă lui de către înţeleptul Manco”*.

Aşa începea inscripţia găsită cine ştie unde de Pedro Alberti.

Ca orice om ce trăise mulţi ani în America de Sud, profesorul cunoştea numeroase poveşti referitoare la preotesete soarelui, de la Cuzco. Vechile legende pomenesc despre soarta tragică a celor o sută de fecioare, care, pentru a scăpa invadatorilor spanioli, au dispărut fără urmă de pe suprafaţa pămîntului.

Cînd Pizzaro şi armata sa de 165 de aventurieri au cucerit Perul, ei au auzit vorbindu-se despre minunatul templu din Cuzco ce servea de azil preoteselor soarelui, alese cu grijă dintre cele mai frumoase fete.

Invadatorii se îndreptară către capitala situată la 400 km în interiorul ţârii. Templul soarelui, cu acoperişul şi podoabele sale de aur, străluci înaintea lor. Cu un strigăt, năvălitorii se aruncară asupra porţilor baricadate ale sanctuarului. Nimic nu putea rezista ferocităţii

---

1 Sahem = preot incaş

asaltatorilor. Porţile fură sfărîmate. Spaniolii pătrunseră în templul sacru al incaşilor, dar nu găsiră nici una din fecioarele despre a caror frumuseţe se dusese vestea. De atunci nimeni nu le-a mai văzut şi nici duşmanii, nici compatrioţii lor nu au auzit vorbindu-se despre ele. S-au stins generaţii au trecut secole, şi misterul celor o sută de preotese se acoperi de legende. Superstiţioşii afirmau că aceste vestale au fost ridicate la cer de către zeul soare pentru a le feri de invadatori, dar nu a putut fi dată nici o explicaţie logică a dispariţiei lor.

Este lesne de înţeles interesul pe care i-l produse profesorului mărturia unui preot incaş contemporan acelor evenimente. Inscripţia arata ca în jurul anilor una mie, înţeleptul Manco hotărîse să dureze pe crestele munţilor un oraş-cetate în stare să reziste tuturor atacurilor. Zece mii de oameni aveau să se adăpostească în această aşezare, iar, în mijlocul ei, incaşii, care au intrat în istorie ca „fii ai soarelui”, aveau să construiască templul zeului lor. Cînd săpară temeliile sanctuarului se produse însă un lucru ciudat.

La o adîncime nu prea mare, săpătorii dădură peste osemintele unui balaur uriaş şi crezură că acesta este zeul sumbru al întunericului. Atunci sahemii se duseră la înţeleptul Manco şi îi cerură să nu construiască templul în acel loc pentru a nu stîrni mînia zeului asupra neamului lor. După o matură chibzuială, Manco respinse cererea sahemilor şi hotărî ca templul să fie construit chiar peste oseminte pentru ca zeul să nu mai poată ieşi la iveală, făcînd rău oamenilor.

Templul fu construit, şi trei sute de ani această cetate se dezvoltă în pace. Cu timpul, neamul oamenilor se înmulţi şi nu mai încăpeau între zidurile ei. Obştea hotărî atunci să părăsească cetatea Machu Pichu şi să meargă jos în văile cele largi pentru a dura un oraş mai mare. Aşa a luat fiinţă marele oraş Cuzco. Scurgerea anilor a

făcut pe oameni să uite vechea capitală şi la venirea oamenilor albi de peste mări nu mai ştiau despre existenţa ei decît preoţii templului din Cuzco, care îşi transmiseseră unul altuia acest secret. Printr-un coridor ascuns, ei au îndreptat atunci cele o sută de fecioare către cetatea uitată, şi, ajungînd acolo, ele îşi trecură viaţa în rugăciuni către zeul soare cerînd izbăvirea neamului lor. Bătrînul sahem care le însoţise la Machu Pichu, după ce asistase la moartea ultimei vestale, văzînd neîndurarea zeului soare, plecase în jungla cea deasă să încerce a îmblînzi divinitatea întunericului. Probabil că el descoperise cimitirul de fosile despre care pomenea Alberti şi rămăsese acolo să se închine lor. Simţindu-şi sfîrşitul aproape, el se ostenise să sape cu multă migală pe o tablă de calcar istoria pe care o cunoştea, pentru ca aceasta să nu dispară o dată cu fiinţa lui pieritoare.

Această poveste îl puse pe gînduri pe Delorme. Ştia că deseori oamenii simpli iau anumite fosile drept resturile unor fiinţe fantastice. Numeroase scoici au fost considerate urechi de zmei, numeroase fosile – oase de uriaş. Pentru el, istoria sahemului incaş putea constitui o indicaţie că templul soarelui din Machu Pichu fusese construit peste osemintele unui animal antediluvian. Faptul că, într-adevăr, regiunea aceea se afla pe un teren mezozoic întărea această posibilitate.

„Se vede – îşi zise amuzat profesorul – că fosilele mele au simţit că vreau să le părăsesc de îmi trimit de pretutindeni veşti despre existenţa lor”. Cu toate că zîmbetul care înflorise pe buzele lui era ironic, profesorul îşi dădea seama că oricît de puternice ar fi motivele ce l-ar îndreptaţi să înceteze expediţiile, niciodată nu va putea renunţa la munca lui. Însufleţirea pe care o încerca înaintea fiecărei călătorii se născu din nou în sufletul său. Gîndul că de astă dată va face descoperiri care să

depăşească tot ce găsise pînă acum îl făcea să uite sfaturile medicilor.

„Aşa cum un lup de mare nu-şi poate dori să moară decât pe vasul său, pentru un explorator ca mine, ce alt mormînt poate fi mai măreţ decât jungla? O cunosc bine. Nu mă tem de ea” – îşi spuse cu hotărîre profesorul.

PEDRO ALBERTI DISPARE FĂRĂ URMĂ. PREGĂTIRI DE CĂLĂTORIE. DOMNUL DA SILVA. ÎN LUPTA CU URAGANUL TROPICAL. POVESTIRI DIN TRECUTE TIMPURI

Peste cîtăva vreme, profesorul află cu amărăciune că speranţele sale referitoare la indicaţiile pe care le-ar putea obţine de la Alberti se năruiseră.

După ce se zbătuse luni de zile între viaţă şi moarte, starea exploratorului păru că se îmbunătăţeşte. Specialiştii şi opinia publică aşteptau cu nerăbdare noi destăinuiri, dar într-o seară Pedro Alberti dispăru fără urmă. Sora care îşi făcea rondul găsi patul neatins. Fu căutat pretutindeni. Nu era de găsit nicăieri.

Lucrurile se complicaseră în urma declaraţiei academicianului Massini, singurul om din afara spitalului care îl vizitase pe explorator.

Massini se deplasase special din Europa şi petrecuse cîteva minute cu bolnavul. Cu această ocazie, el îl felicitase pentru rezultatele cercetărilor sale şi îi predase o mare sumă de bani, ce reprezenta un premiu oferit de Academia de ştiinţe a Italiei. Massini declarase că exploratorul a fost tot timpul întrevederii în stare de perfectă conştientă, dar nu a răspuns decît cu un zîmbet elogiilor sale. El afirma că Alberti evitase să dea orice indicaţie suplimentară.

Opiniile cele mai frecvente înclinau să creadă că suma de bani ce se afla în posesia bolnavului ar fi ispitit vreun răufăcător. Ziarele arborară cele mai năstruşnice titluri.

Reporterii, în goana lor după senzaţional, depăşeau aproape limitele plauzibilului.

Dacă primele articole au apărut sub titluri modeste, ca: „Dispariţia lui Pedro Alberti” sau „Cine poate da informaţii despre exploratorul italian”, pînă seara ele arătau cam astfel: „Misteriosul explorator”, „Răpirea lui Pedro Alberti”. „Să căutăm omul sau cadavrul?” etc.

Apoi lucrurile se liniştiră, şi acest eveniment fu uitat ca atîtea altele.

Nu trecuseră nici două săptămîni, şi pe prima pagină, în locul articolelor care comentaseră cazul Alberti puteai citi „O stea de cinema a dat un mare bal în cinstea cîinilor din rasa pechinez”, „0 mie de exemplare au participat la serbare”, „Un milionar american a lăsat toată averea clubului său cu condiţia să fie înmormîntat în lună” şi altele de acest fel.

Pentru, a doua oara vălul uitării se aşternuse peste viaţa neobişnuită a lui Pedro Alberti.

*

*   *

Acestea toate se petrecuseră cu luni în urmă.

După neprevăzuta dispariţie a lui Alberti, Delorme îşi modifică oarecum planul.

Întrucît nu putea să deplaseze în necunoscut, într-o regiune periculoasă marele număr de cercetători şi săpători necesari cercetărilor paleontologice, se hotărî să plece cu un mic helicopter, însoţit numai de fiica sa. Pentru a stabili premisele expediţiei proiectate.

Pregătirile erau aproape gata. Mai rămîneau numai cîteva zile până la data plecării, cînd profesorul fu vizitat de un necunoscut.

– Mă numesc Pablo Da Silva, declară acesta, sînt brazilian şi doresc să vă însoţesc în călătoria ce urmează să faceţi.

– Pot cunoaşte motivele ce determină o asemenea

dorinţă? se interesa Delorme.

– Domnule profesor, aş putea găsi zece sau chiar mai multe pretexte care să vă convină. Realitatea este că mă interesează această regiune.

– Apreciez sinceritatea dumitale şi mă voi mulţumi cu această explicaţie. Profesorul se gîndi o clipă. Nu mi-ar fi greu să te iau, continuă el. De fapt mă gîndisem să mai iau pe cineva. E poate riscant să plec numai cu fiica mea. Aş prefera să iau cu mine un om a cărui răspundere să n-o port. Te rog să reţii lucrul acesta.

– Îmi voi da osteneala să nu vă inoportunez!

– În orice caz, dacă îţi menţii hotărîrea, noi plecăm peste 10 zile din oraşul Pernambucco. Nu trebuie să te miri: în America eu sînt un nomad, explică profesorul, şi acest punct de plecare îmi convine. Bună ziua, domnule!

– Un moment, vă rog, îl întrerupse Silva, deci în afară de dv. nu mai merge nimeni.

– Nu. Bineînţeles afară de pilotul care conduce aparatul.

– Aş putea sa ştiu cine este?

– Cum de nu. Un american: Bob Donald. Trustul care mi-a construit aparatul mi l-a recomandat. Nu vă convine acest lucru? întrebă Delorme văzînd că brazilianul pare nemulţumit.

– În orice caz, ar fi fost preferabil să nu luaţi un pilot propus de un trust.

– Mi s-a spus că a mai zburat deasupra acestei regiuni.

– Mă rog.

*

*   *

În ziua stabilită, helicopterul profesorului Delorme aştepta gata de decolare. Era un aparat mic în comparaţie cu uriaşele aparate de zbor ce se construiau în acea vreme.

Energia atomică care punea în mişcare motorul făcea

necesară o carcasă de protecţie de aproape 1 m grosime. De aceea, rentabilitatea impunea trusturilor construirea unor aparate foarte mari care să poată transporta numeroşi pasageri.

Profesorul avusese în vedere acest lucru cînd se hotărîse să facă o comandă specială. Helicopterul putea ateriza pe apă sau pe o porţiune restrînsâ de teren. El era susţinut de două baloane de cauciuc umplute cu aer. Pe aceste baloane se sprijinea un cadru pe care se aflau instalate: motorul, elicele, carlinga pilotului şi cabina pasagerilor.

În ceea ce priveşte cabina, aceasta aducea mai degrabă cu aceea a unui iaht decât cu a unui helicopter. Delorine găsea incomode scaunele aşezate simetric unul în spatele celuilalt, cum se obişnuieşte la aparatele de zbor. De aceea, cabina de pe helicopterul „Amazon” – denumit aşa în cinstea fluviului de-a lungul căruia aveau să zboare – era mobilată cu cîteva confortabile fotolii fixe împrăştiate cu atâta artă încît călătorii să poată discuta între ei. Fotoliile se puteau transforma în paturi, şi, de altfel, totul în această cabină era amenajat astfel ca, în cazul cînd pasagerii ar fi fost constrînşi să petreacă un anumit număr de zile într-o regiune sălbatică, să poată beneficia de ea ca de o mică cabană. Mai erau cîteva măsuţe, iar pe pereţi, în rafturi de lemn, se îngrămădeau numeroase cărţi şi reviste. Podeaua fusese construilă din sticlă groasă pentru a oferi priveliştea largă a locurilor peste care treceau.

Pe peretele din faţă se afla un tablou care reprezenta itinerarul stabilit de profesor. O săgeată pornind din oraşul Pernambucco către nord-vest întîlnea Amazonul aproape de vărsare în dreptul oraşului Gurupa. De aci înainte, ea mergea paralel cu marele fluviu prin statul Amazonas şi apoi dincolo de frontiera Braziliei în Peru.

Delorme se învîrtea încă în jurul aparatului, dând

ultimele dispoziţii în legătură cu aşezarea lucrurilor sale, când apăru Pablo Da Silva.

Era exact ora 8 fără 5 minute. Motorul fusese pus în funcţiune. Profesorul abia avu timpul să facă prezentările.

– Fiica mea – Domnul Da Silva.

Se instalară în cabină şi când, după ora Braziliei, ceasornicele aratau ora 8, helicopterul prinse a se înălţa.

Aparatul luă viteză mare, din ce în ce mai mare. Va merge cu 1.000, cu 2.000 km pe oră? Nicidecum. Organismul profesorului nu suporta vitezele mari, şi helicopterul nu avea să depăşească 500 km pe oră.

Dedesubt se mai zăreau cartierele industriale ale oraşului Pernambucco. Coşurile fumegînde ale uzinelor te făceau să ghiceşti furnicarul de oameni care munceau, sperau, voiau să fie fericiţi.

Pasagerii trăiau încă sub impresia plecării. Nu era numai acea nostalgie a plecărilor cuprinsă atît de bine în proverbul franţuzesc „*Partir c’est mourir un peu*”[2]. Era mai ales un zbor către necunoscut. Se vor mai întoarce oare? Această expediţie părea o simplă călătorie de informare, dar cîte nu poate aduce neprevăzutul?

Privind pentru ultima dată oraşul, care abia se mai zărea, Yvonne gîndi: „Orice s-ar întîmpla, eu şi tata ne vom întoarce.”

Delorme se gîndea mai puţin la locurile ce rămîneau în urmă decît la cele către care se îndreptau. Se redeşteptase în el nerăbdarea şi curiozitatea savantului pentru care un lucru o dată început trebuie realizat, oricîte dificultăţi ar presupune. În timp ce fiica lui se uita în urmă, el se instalase la fereastră şi privea zarea către care se îndreptau kilometru cu kilometru.

Cât despre celălalt personaj, înfăţişarea lui nu trăda deocamdată decât o supremă plictiseală.

---

2 Atunci când pleci, parcă mori puţin

Yvonne îl privi pe Da Silva. Stătea trîntit în fotoliu, liniştit şi de nepătruns.

Ajunsese la o vîrstă când cu greu îţi poţi da seama despre un bărbat daca are 30 sau 50 de ani. Statura înaltă, atletică, pe care haina elegantă nu o putea ascunde, îi dădea o înfăţişare de uriaş. Avea ochii limpezi şi o dantură minunată.

Yvonne se gîndi că dacă ar fi zîmbit uneori, ar fi părut mai tinăr.

– Domnule Da Silva, i se adresă ea în spaniolă, nu vrei să stai de vorbă cu mine?

Brazilianul îi aruncă o privire mirată.

– Dacă ar fi să stau de vorbă cu dumneata, seniorita, aş putea cel mult să te întreb ce ţi-a venit să călătoreşti în asemenea coclauri?

– Te rog să taci! îl rugă ea. Tata a şi început să regrete că m-a luat.

– În locul tatălui dumitale, ţi-aş fi tras o bătaie bună, conchise Da Silva.

Profesorul se întoarse către el.

– La noi în Marsilia, spuse el rîzînd, se spune că a bate o femeie e ca şi cum ai bate un sac cu făină… Iese ce-i bun şi rămîne ce-i rău.

Fără să se intereseze de efectul glumei, Delorme se întoarse către postul său de observaţie.

Dedesubt, prin podeaua de sticlă, se zăreau din ce în ce mai rare culturile tropicale de cafea, cacao, trestie de zahăr, tutun. Se simţea apropierea junglei.

Într-un tîrziu, Delorme rupse tăcerea.

– Priviţi! le strigă el. Ne apropiem de el. Puternicul, neînfrîntul Amazon va fi în curînd la picioarele noastre. Să salutăm marele fluviu. El a permis oamenilor să construiască pe malurile lui cîteva oraşe ce străbat o dată cu el pădurea pînă spre ţărmul peruvian al Americii.

Yvonne se apropie de tatăl ei. Da Silva păru foarte

puţin impresionat de importanta Amazonului ca unealtă de progres şi civilizaţie şi, deci, nu se obosi să-l privească nici măcar din politeţe pentru profesor.

Fluviul se întindea ca o mare în mijlocul pădurilor. Aproape de vărsare, lăţimea sa atinge impresionanta cifră de 100 km, pentru ca la întîlnirea cu oceanul să se întindă pe o porţiune de 250 km, cuprinzînd între braţele sale insula Marajo, cea mai mare dintre cele 560 de insule ce sălăşluiesc pe apele marelui fluviu. Marajo depăşeşte în suprafaţă Elveţia. Amazonul are o înclinaţie mică, şi curgerea îi este domoală, dar puhoiul de apă cărat de el şi de cei 200 de afluenţi ai săi este atît de imens încît desărează apele oceanului pe o mare întindere.

Yvonne rămase cu ochii aţintiţi la această mare de ape.

– Amazonul... ce nume curios domnule Da Silva! i se adresă ea brazilianului. Se spune că în Capadocia exista o populaţie legendară de femei. Ele îşi abandonau copiii de sex masculin şi îşi ardeau sînul drept ca să poată mînui mai uşor arcul. Legendele spun că una dintre ele l-a atacat pe uriaşul Tezeu şi a fost înfrîntă pe rîul Termodon.

– Iar altă amazoană, continuă încetişor Da Silva, apărîndu-i pe troieni, a fost ucisă de Achile, care apoi a plîns-o impresionat de frumuseţea ei.

În ochii Yvonnei se putea citi mirarea.

– În America, foarte puţini oameni cunosc mitologia greacă, spuse ea.

Domnul Da Silva schiţă pentru prima dată un zîmbet.

– Numele Amazonului nu este o coincidenţă, explică el. Spaniolii au găsit o populaţie asemănătoare pe ţărmurile Maranonului, pe care l-au denumit fluviul Amazoanelor pentru că acolo au întîlnit femei care luptau cu aceeaşi vitejie ca şi bărbaţii.

– Probabil au fost ucise şi ele ca şi străbunele lor din

Capadocia, spuse îngîndurată Yvonne. Oare pentru ce or fi luptat atît de aprig? Poate pentru viaţă, poate pentru libertate. Cine poate şti? Pe atunci nu se interesa nimeni de viaţa indienilor... Mă gîndesc, se adresă deodată tatălui ei, că dacă Pedro Alberti ar fi trăit în vremurile acelea, ar fi fost ars pe rug.

Privirea brazilianului o urmări cu o umbră de interes.

– Te interesează viaţa indienilor, seniorita? întrebă el.

– Cunoştinţele mele despre indieni provin mai mult din poveşti, se scuză ea. Acestea m-au pasionat întotdeauna încă de cînd eram mică şi-l citeam pe Karl May. Winetu era eroul meu favorit. Formasem chiar două triburi împreună cu alţi copii şi ne jucam de-a îndienii. Numele meu în trib era Pană de vultur. Într-o zi i-am cerut doicii mele să-mi facă pentru cap o panglicuţă în care în lipsa de pene de vultur, am înfipt pene de gîscă, drept care tata pînă mai acum cîţiva ani îmi spunea „Pană de gîscă”.

– M-am lămurit, conchise Da Silva pregătindu-se să cadă în obişnuita-i somnolenţa.

– Domnule Da Silva, ai auzit de Pedro Alberti? îl întrebă repede Yvonne, temîndu-se că nu va mai avea cu cine discuta.

Ca mai tuturor tinerilor de 20 de ani, Yvonnei îi plăcea mai mult să vorbească decît să asculte şi, din acest punct de vedere, conversaţia cu brazilianul îi convenea de minune.

– Am auzit de mulţi dobitoci, îi răspunde Da Silva fără să-şi deschidă ochii, pentru ce n-aş fi auzit şi de ăsta?!

– De ce vorbeşti aşa despre el? Eu îl admir.

– Îl cunoşti?

– Da, sigur că da! minţi Yvonne, gîndindu-se că este mai normal sa admire un om pe care îl cunoaşte. Marsilia este aproape de Italia şi noi sîntem din Marsilia; explică ea

– Parcă ştiam că Alberti a trăit toată viafa în America şi numai cîtva timp înainte de expediţie s-a repatriat. Aşa scria într-un ziar.

– Şi eu sînt de şapte ani în America, spuse repede Yvonne, dar îşi dădu seama că a făcut o nouă greşeală şi se ruga în gînd ca brazilianul să nu-şi amintească că tocmai în aceşti şapte ani Pedro Alberti fusese în junglă şi apoi în spital.

– De ce îl faci dobitoc? întrebă ea grăbindu-se să dea altă întorsătură discuţiei.

– Păi cred că numai un atare ins putea să dispară tocmai cînd forurile ştiinţifice se pregăteau să-i ofere o cunună de lauri, declară cu ironie Pablo. Ar fi fost mai fericit în orice caz decît compatriotul sau Dante, care a aspirat toată viaţa la ea şi a primit-o abia post-mortem.

– Dar Alberti a fost răpit şi, probabil, ucis, replică Yvonne.

– Mă faci să rîd, seniorita. Cum îţi închipui că un om care a fost singur în junglă, la izvoarele Amazonului, şi a reuşit să se întoarcă de acolo poate fi furat din pat ca un copil nou-născut.

– Crezi deci că a dispărut de bunăvoie.

– Bănuiesc.

Profesorul veni să se aşeze în apropierea celor doi.

– Ceea ce susţii dumneata, domnule Da Silva, este imposibil. Cum poate renunţa un om de ştiinţă la munca lui de teama laurilor?

– Poate că s-a întors să-şi civilizeze indienii, presupuse Da Silva.

– Indienii nu vor fi civilizaţi prin munca unui singur om, oricît de dotat şi de generos ar fi, spuse cu aprindere Delorme. Cînd această junglă ce se află dedesubtul nostru se va transforma în pămînt roditor, cînd indigenii din culegători şi vînători se vor transforma în cultivatori şi constructori ai aparatelor de cultivat, numai atunci va

putea fi vorba de civilizarea lor.

– Şi ce vor face etnografii când le va lipsi un subiect de studiu atît de interesant ca populaţiile primitive?

– După câte ştiu, răspunse profesorul, populaţiile primitive nu constituie singurul obiect de studiu al etnografiei. Civilizaţia îşi are pitorescul ei şi-l va avea şi mai mult atunci cînd omul, eliberat de munca lui de rob, va da curs înclinaţiilor sale artistice fireşti. Eu îl apreciez pe Alberti, pentru ca a făcut primii paşi către un teritoriu necunoscut, dar mai sînt mulţi paşi de făcut şi dacă dintr-un capriciu a evadat de la datoria lui de om, l-aş condamna.

Yvonne se întristă. Ţinea mult la părerile tatălui ei, dar nu voia să recunoască că idolul ei ar fi putut greşi. Îi spuse acest lucru profesorului.

– Oricine poale greşi, afirma Delorme. Cine nu greşeşte niciodată înseamnă că nu lucrează cu destulă îndrăzneală şi eu nu am încredere în acest soi de oameni. Dar de aci şi pînă la a renunţa la lucru..

– Am să cred în el oricum s-ar comporta, se încăpăţină Yvonne.

Profesorul nu suporta să fie contrazis:

– Eu cred că un individ care s-a exilat pentru cinci ani din rîndul oamenilor, care s-a întors, dumnezeu ştie cum, pentru a aduce societăţii rezultatul cercetărilor sale nu poate să fugă ca un laş la 30 de ani. Părerea mea e că Alberti este mort.

Yvonne respinse cu tărie această ipoteză. Întrucît i se dăduse această idee, prefera să creadă că Pedro Alberti trăieşte.

– Dar de ce crezi că nu a fost găsit nicăieri? îl întrebă în şoaptă pe Da Silva.

Se vede însă că brazilianul se molipsise de enervarea generală.

– Trebuia să dai un anunţ la ziar: „Pedro, te aştept şi te

iubesc” şi dacă mai puneai şi fotografia dumitale dedesubt cred că s-ar fi prezentat numaidecît, răspunse el sec, aşezîndu-şi perna sub cap şi prefăcîndu-se apoi adormit.

Yvonne îşi dădu seama că a abuzat de puţina bunăvoinţa a domnului Da Silva. „Trebuie să fie un milionar în goană după senzaţii tari” – îşi spuse ea cu ciudă şi se întinse în fotoliu să citească.

Helicopterul „Amazon” spinteca văzduhul. Asemenea unei săni uriaşe, trecea în goană printre norii albi. Cerul senin şi perfecta vizibilitate de dimineaţă erau acum simple amintiri.

Pilotul coborî la 1.500 în altitudine. Norii se destrămară. Dedesubt se zări perdeaua nesfîrşită de un verde negru a pădurii tropicale. Din mijlocul ei se ridica un aer umed, enervant. Deasupra, fuioare de nori clădeau castele imaginare.

Curînd pilotul trebui să facă eforturi pentru a menţine aparatul în traiectoria sa,

– Vom avea timp urît, strigă el în microfon. Barometrul scade, aparatele de bord prevestesc furtună. Vom încerca să cîştigăm altitudine. Închideţi ermetic ferestrele, pregătiţi aparatul de oxigen.

Vocea suna sacadat, aproape ameninţător.

Profesorul îşi dădu seama că tropicele pregătesc unul din temutele lor uragane.

Norii se îndesiră cu repeziciune. Ceafa învălui orizontul, şi picături mari de ploaie se spărgeau de pereţii cabinei. Trecînd printr-un gol de aer, helicopterul se prăbuşi 100 m. Pilotul făcea eforturi pentru a menţine echilibrul, dar de mai multe ori pierdu din altitudine. În cabină, aerul deveni aproape irespirabil. Dădură drumul aparatului de oxigen.

Zburau aproape în întuneric, prin ceaţa compactă însoţită de o ploaie intensă. Fulgerele brăzdau cu

sălbăticie cerul. Deodată o lumină orbitoare se năpusti asupra lor. Trăsnetul bubui asurzitor.

Delorme se repezi spre fiica sa.

– Nu te speria, tăticule, ne-am ales doar cu o spaimă, strigă ea ghicindu-i panica.

Încleştat în fotoliul său, Da Silva stătea nemişcat, cu ochii aţintiţi în gol.

Revenindu-şi, profesorul se îndreptă către microfon.

– Eşti teafăr? se adresă el pilotului.

În aparat răsună o înjurătură teribilă.

– Sînt teafăr, răspunse, în sfirşit, Bob Donald. Tabloul de bord a fost distrus, continuă el, zburăm fără vizibilitate şi fără instrumente de bord.

Delorme îşi lăsă capul în piept. Şansele expediţiei erau compromise. Era imposibil acum de a găsi direcţia propusă. Se punea doar problema de a scăpa cu viaţă. Profesorul se gîndi la numeroasele avioane, la expediţiile dispărute în junglă, fără ca nimeni să mai fi aflat de soarta lor. Într-adevăr, nu exista nimic pe lume mai înspăimîntător, mai inaccesibil ca pădurea braziliană.

Furtuna deveni din ce în ce mai intensă. De la izbucnirea ei trecuseră aproape două ore.

Pilotul făcea eforturi desperate pentru a se ridica deasupra norilor. Dar iată că ceaţa se răra, ploaia slăbi şi apoi încetă. Toate acestea se petrecuseră cu o iuţeală de necrezut.

Helicopterul înainta cu o uşoară clătinare.

– N-aş vrea să vă descurajez, comunica pilotul, dar nu sîntem decât în mijlocul uraganului. Aceasta este acalmia care separă cele două părţi ale furtunii. În situaţia în care ne aflăm, ar trebui să aterizăm înainte ca aceasta să reînceapă.

– Să reînceapă? se îngrozi Yvonne.

– Sînt de acord să aterizăm, strigă profesorul, Dacă va fi posibil, continuă el în şoaptă.

Helicopterul coborî în haos. Puternicul aparat în care profesorul îşi pusese atîta încredere fusese înfrînt. Asemenea vaselor încolţite de furtună care îşi caută azilul în vreun port, el căuta o fişie de pămînt care să-l adăpostească.

Cîteva ore aparatul pilotă încet în căutarea unui teren propice aterizării. Dedesubt domnea jungla şi pădurea virgină. O aterizare în mijlocul el ar fi însemnat moartea. Se apropiară de o vale imensă înconjurată de crenelele unor piscuri. Vegetaţia era luxuriantă, terenul accidentat. Noaptea îşi lăsa umbrele. Erau pe cale să se descurajeze. Cînd îşi dădură seama că pilotul se îndreaptă către un loc, mai degrabă către o mlaştină întinsă. Fîşîind uşor, aparatul se lăsa în apa mocirloasă. Pe o punte laterală pilotul pătrunse în cabină.

– Îţi mulţumesc, domnule Donald! îi spuse profesorul strîngîndu-i mîinile.

Bob Donald se rezemă de un perete. Suferea de o puternică febra musculară în urma eforturilor făcute pentru a stăpîni comenzile. Era palid, obosit.

– Nu vom coborî pînă mîine dimineaţă, hotărî profesorul. Trebuie să ne odihnim, mîine vom vedea ce este de făcut.

Îşi aranjară fotoliile şi se întinseră. Veilleusa arunca o lumină palida.

Un timp nu se auzi nici un sunet, nici o mişcare. Jungla părea liniştită ca moartea. Dar aceasta nu era decît liniştea scurtă ce precede furtuna. Îndată ce obscuritatea deveni totală, un urlet îngrozitor străbătu noaptea. De pretutindeni, răspunseră răcnete, mugete, şuierături fioroase, voci teribile ce păreau că rivalizează între ele. Vocile creşteau în intensitate secundă cu secundă, alcătuind un ansamblu sălbatic

Bob Donald deschise ochii.

– N-am auzit niciodată asemenea răcnete şopti el

încordat.

Pe fotoliul ei, Yvonne clănţănea din dinţi. Lacrimi mari îi inundau ochii.

Pablo Da Silva se apropie de ea.

– Credeam că eşti cel puţin curajoasă, seniorita, spuse el batjocoritor.

– Desigur, eşti fericit, răspunse ea furioasă, în goana dumitale după aventuri nici n-ai fi putut găsi ceva mai prielnic.

– Aş fi preferat o luptă de tauri, răspunse ironic Pablo. Nu găsesc nimic înspăimîntător în situaţia asta. Cât despre urlete, le scoate un soi de maimuţă foarte paşnică, de altfel. Animalele presimt furtuna.

Delorme îl fixă pe Da Silva; îşi dădea seama că brazilianul minţea. Străbătuse de nenumărate ori pădurea tropicală şi nu întîlnise niciodată un animal care să scoată asemenea sunete. Se temea pentru fiica sa. Nu suferea de o simplă nervozitate de femeie. Numai cei ce nu cunosc viaţa nocturnă a junglei pot rămîne nepăsători. Există negri care au înnebunit de groază, iar indienii se retrag uneori prudenţi pe înălţimi muntoase.

Da Silva scoase din sacul său de voiaj o cutie minusculă, un magnetofon ultramodern. Îl deschise şi încercă să potrivească banda.

– Sper că nu ai adus acest aparat ca să-i distrezi pe indieni, îl interpelă Yvonne, care îşi venise puţin în fire.

– De ce nu? Dacă ai fi citit povestirea voiajului lui Gheerbrandt în America de Sud, ai fi remarcat acolo un episod emoţionant. Acela unde Gheerbrandt a făcut pe băştinaşi să audă la fonograful său un disc de Mozart. Melodia, gravitatea acestei muzici, i-a tulburat pe indieni, făcîndu-i să plîngă. Arta care atinge o culme este accesibilă tuturor culturilor, seniorita.

Acordurile melodioase ale unui vals de Chopin inundară cabina.

– Ascultă, îi spuse el Yvonnei, tot n-o să poţi dormi.

Fata zîmbi.

– Gîndeşte-te la ceva, o încurajă el. Gîndeşte-te la muzica lui Chopin, la ţara dumitale sau la ceva care îţi place.

– Povesteşte-mi ceva despre vechii locuitori ai Americii, îl rugă Yvonne.

– Deci preferi să te gîndeşti la ceva în legătură cu onorabilul Pedro Alberti, rîse brazilianul.

Ochii fetei sticliră, dar ea nu avu timp să riposteze. Cabina se clătină ameninţător. Magnetofonul amuţi. Asemenea exploziei unei bombe, furtuna se dezlănţui cu şi mai multă sălbăticie. Într-o clipă, fură înconjuraţi de zgomote de coşmar.

Părea că pietre uriaşe, arbori dezrădăcinaţi se prăbuşesc asupra lor cu violenţă de tunet. Strigătele stridente şi urletele animalelor îngrozite sau rănite se amestecau cu trosnetele arborilor şi şuieratul vîntului.

Glasul rar al lui Da Silva domină zgomotul.

– Poveştile cu indieni sînt triste, seniorita, spuse el. Brazilianul nu părea hotărît să povestească, dar fie că privirile îngrijorate ale celor din jur îl deciseră să abată atenţia de la situaţia în care se aflau fie că lui însuşi îi plăceau poveştile cu indieni, el începu, cu glasul său monoton, să istorisească o istorie din trecute timpuri.

– A trăit odinioară în lumea nouă un neam de oameni liberi şi mîndri, creatori ai unei civilizaţii în plină dezvoltare.

Aşa îşi începu povestea Pablo Da Silva. Vocea lui cu inflexiuni de metal inspiră siguranţă şi făcu pe oameni să uite iureşul de afară.

– Se spune, urma el, că lui Nunez de Balboa, primul explorator care salută Oceanul Pacific, s-a prezentat odată un tînăr cacic (şef indian) aducînd vase pline cu aur. Balboa făcu împărţeala. Doi soldaţi, care crezură că

unul a primit mai mult decît celălalt, fură gata să sa ia la bătaie. Atunci tînărul cacic, dispreţuitor, lovi balanţa cu pumnalul, iar aurul se risipi în vînt.

„Pentru ce vă certaţi? – le spuse el. Dacă dragostea pentru acest metal vă face să tulburaţi liniştea ţării noastre, vă voi duce pe malul altui ocean, într-o ţară unde aurul este aşa de mult încît serveşte la cele mai obişnuite unelte…”.

Zicînd aceste cuvinte, el le arătă munţii cei înalţi dinspre vest indicind unde este marea bogăţie de aur.

Aşa a început goana după aur, care s-a soldat cu colonizarea Americii şi cu pieirea indienilor. Băştinaşii i-au ajutat de multe ori pe spanioli, le-au arătat drumuri şi le-au adus hrană. Spaniolii i-au terorizat şi ucis.

Cînd Balboa atinse pentru prima dată apele Pacificului, el luă în posesiune în numele suveranilor Castiliei tot ce se afla în faţa sa. Puse atunci să se doboare un arbore, care fu tăiat în formă de cruce şi îl puse pe locul de unde zărise oceanul pentru prima oară. Alături ridică o coloană de pietre pe care fură gravate numele suveranilor spanioli. Indigenii au ajutat la construirea crucii şi a coloanei fără să-şi dea seama că aceste simple monumente însemnau de fapt cucerirea ţării lor.

A fost atunci o epocă de lăcomie de aur, de atrocităţi neînchipuite, de misticism îngust.

Gentilomi fără avere, aventurieri fugiţi de osîndă, jucători, trişori, criminali – tot soiul de vintură-lume – îngroşau rîndurile acestor conquistadores.

Frumuseţea poeziei redă ce a însemnat cucerirea Americii.

„Asemenea unui cîrd de ereti fugiţi din cuiburile natale,
Sătui să-şi mai poarte mizeria lor mîndră,
Jefuitori şi căpitani din Palos şi Moguer
Plecau îmbătaţi de un vis eroic şi brutal”.

Aurul atrase spre vest pe un alt explorator, pe Fernando Cortez, cuceritorul Mexicului. El a trebuit să învingă mai întîi rezistenţa Tlascalanilor, despre a căror capitală, Tlascala, Cortez spunea într-o scriscoare către Carol Quintul că era un oraş tot aşa de mare şi de frumos ca şi Grenada.

Tlascalanii, duşmani de moarte ai aztecilor, le-au ajutat spaniolilor să cucerească Mexicul.

Aztecii erau o populaţie de veche cultură. Ei construiseră palale şi temple minunate, iar oraşele lor i-au uimit pe spanioli prin frumuseţe. Cunoşteau scrisul, meseriaşii lor făureau cu măiestrie obiecte de aur, argint şi bronz. Practicau agricultura cu irigaţie. De la azteci, europenii au împrumutat multe practici agricole. La ei au făcut cunoştinţă cu porumbul, roşiile şi bumbacul, de la ei au împrumutat de asemenea modul de obţinere a cauciucului.

După părerea lui Wiliam Foster, aztecii se aflau în procesul de dezvoltare a unei societăţi asemănătoare celor din Grecia antică şi Roma, unde puterea de stat şi mare parte din pămînturi erau concentrate în mîinile unei mici clase conducătoare (în timp ce marile mase ale poporului erau formate din sclavi).

Obişnuiau să aducă zeilor jertfe omeneşti.

În sanctuarele templelor din Mexic, în faţa unor idoli hidoşi erau puse pe un lighean de aur inimile aburinde ale victimelor de curînd sacrificate.

Aceste sacrificii făceau în secolul al XVI-lea ravagii comparabile celor mai rele epidemii. Clavigero estimează la 20.000 victimele sacrificate anual numai la Tenochtitlan, Se pare că acest ritual era menit să înspăimînte robii şi să prevină răscoalele.

Da Silva zîmbi văzînd chipul îngrozit al Yvonnei.

– Nu-i învinui pe azteci, seniorita, sacrificiul uman nu este o crimă specială rasei mexicane. Toate popoarele

primitive au sacrificat oameni mîniei sîngeroase a „zeilor” lor. Aminteşte-ţi de Moloch, de Baal, de sacrificiul lui Isac, al Ifigeniei şi chiar mai tîrziu, în timpurile înfloritoare ale civilizaţiei, ce altă semnificaţie aveau jocurile de gladiatori cu care se distrau strămoşii dumneavoastră, romanii.

– Ştiu, răspunse fata, nici religia creştină n-a fost mai umană. Este destul să ne amintim de inchiziţie, de noaptea sfîntului Bartolomeu…

– … Sau de bravii creştini care au venit să colonizeze America. Măcelurile înfăptuite de spanioli aci întrec exemplele cunoscute de istorie.

În Mexic, continuă Da Silva, europenii au fost primiţi prieteneşte de şeful Uniunii Aztece, Montezuma. Spaniolii l-au luat prizonier şi l-au umilit.

Curînd ei se dedară la un act odios. Cu învoirea albilor, aztecii se reuniseră să celebreze sărbătoarea anuală a zeului războiului, Huitzilopochtli. În mijlocul petrecerii, spaniolii se aruncară asupra lor şi-i omorîră pînă la unul. Sîngele, spunea un martor ocular, curgea pe pavaj ca apa după o ploaie mare.

Cuprinşi de furie, aztecii înconjurară palatul în care se aflau spaniolii. Cortez îl constrînse pe Montezuma să apară în fata lor pentru a-i linişti. La apariţia lui se făcu o tăcere religioasă, dar când Montezuma se declară prieten ai spaniolilor, poporul se indignă de laşitatea şefului său, şi mii de săgeţi zburară către el.

Armata spaniolă, înarmată cu tunuri şi înzestrată cu trupe de cavalerie, se retrase cu pierderi mari din faţa arcurilor primitive ale mexicanilor.

Abia peste doi ani, Cortez reveni în Mexic. Aztecii se apărară cu îndîrjire. Spaniolii asediară oraşul. Foametea făcea ravagii. Locuitorii piereau cu miile. Pe străzi, mormane de cadavre se descompuneau sub acţiunea căldurii şi a ploilor. Izbucni ciuma.

Slăbiţi de lupte şi de foame, aztecii mai opuseră doar o slabă rezistenţă. Fernando Cortez era învingător. Aşa s-a sfârşit „civilizarea” aztecilor, rosti rar glasul parcă obosit al brazilianului.

Aceeaşi soartă au avut-o mayaşii, care trăiau în Jukatan cu 2.000 de ani înainte ca vreun alb să fi pus piciorul aici.

Ruinele oraşelor şi templelor zidite de ei sînt acum inundate de vegetala tropicală. Mayaşii au construit clădiri imense, pe dealuri artificiale. Dintre care celebră este sala celor 1.000 de coloane de la Chi Chen-Itze.

Lungimea anului era foarte precis definită de ei. 365 de zile şi cîteva ore. Popoarele Maya aveau cunoştinţe dezvoltate de astronomie. Ne-au rămas de la ei tăbliţe care prevesteau eclipsele solare şi eclipsele de lună. Întrebuinţau scrierea hieroglifelor, ca şi chinezii şi egiptenii.

Pe teritoriul de azi al statelor Peru, Bolivia şi Ecuador, trăiau incaşii, fiii soarelui, cei mai abili arhitecţi ai Americii. Frumuseţea templului ridicat de ei la Cuzco, în cinstea zelui soare, nu poate fi descrisă în cuvinte.

Acest locaş, cu nenumăratele lui sanctuare şi curţi interioare, era o minune de frumuseţe şi o risipă de bogăţie. Pereţii lui erau tapetaţi cu plăci de metal preţios şi plafoanele acoperite cu desene ce se refereau la concepţiile cosmologice ale incaşilor.

Deasupra lui trona discul soarelui tăiat în aur masiv, ca şi frizele şi cornişele exterioare. În pereţii ce înconjurau curtea interioară, erau nişe înconjurate de statui de aur şi incrustate cu pietre preţioase. Canaluri subterane duceau apa la cinci fîntîni prin tuburi a căror extremitate era tot de aur.

De la templu plecau terase care coborau către rîul Hualanay. Acolo se afla grădina de aur, care a provocat admiraţia cuceritorilor. Totul în această grădină era de

aur: iarba, florile, arborii, reptilele, păsările şi chiar păstorul.

Splendida civilizaţie creată de incaşi pe platoul andin a pierit şi ea sub lovitura pe care spaniolii au aplicat-o cu atâta oarbă brutalitate. În 1532, Francisco Pizarro a îndreptat o expediţie împotriva lor. Le-a jefuit oraşele şi a exterminat locuitorii. Răscoalele lor au fost înăbuşite în sînge.

Indienii de azi reprezintă doar rămăşiţele populaţiei băştinaşe din Lumea Nouă. De-a lungul a 5 secole, ei au fost exterminaţi. În ţările latine, numărul lor a scăzut la jumătate. Au pierit peste 25.000.000 de oameni. În S.U.A. situaţia lor este şi mai mizerabilă. Urmaşii vechilor civilizaţii sînt astăzi cei mai nefericiţi locuitori ai acestor meleaguri. Albii nu le-au luat numai bogăţiile fabuloase, ei le-au smuls pămîntul, care îi hrănea, şi le-au răpit libertatea.

Ochii brazilianului străluceau în semiobscuritatea încăperii.

El vorbise cu patos, iar privirile tuturora erau aţintite asupra lui.

Profesorul i se adresă mişcat.

– N-aş putea spune că te înţeleg, domnule Da Silva, totuşi ţin să-ţi spun ca nu regret că te-am luat cu mine.

Iureşul de afară se potolise, şi oamenii se pregătiră să doarmă. Delorme se gîndi că, oricît de mari greutăţi vor avea de înfruntat, stătea înconjurat de oameni de nădejde, iar asta însemna mult.

Dar desfăşurarea evenimentelor dovedi că profesorul se înşela de astă dată.

FOSILE VII INTRO LUME PIERDUTĂ. ANIMALELE PREISTORICE SE ÎNFRUNTĂ. PE PERETELE CORTULUI APARE UN TABLOU ORIGINAL. CÎNTEC INDIAN ŞI... O ÎNTREBARE NEAŞTEPTATĂ

Delorme se trezi. Dormise prost şi de abia găsi puteri să se scoale. Ochii îi ardeau ca două globuri de jeratic. În cabină domnea o căldură înăbuşitoare. Aruncă o privire pe fereastră. Soarele urcase de mult la zenit. Razele fierbinţi luminau orbitor un peisaj dezolant.

Munţi de piatră se prăvăliseră, smulgînd din rădăcini copaci uriaşi. Trunchiurile sfîrtecate zăceau sub mormane de stîncă. Alţii care rezistaseră furtunii nu mai aveau ramuri, şi lungile tulpini dezgolite se întindeau jalnic către bolta cenuşie. Avu impresia că se află la poarta unui alt tărîm şi că orice ar face nu va putea ieşi de aci. Această ezitare nu dură mult. Delorme nu era omul care să se lase copleşit de evenimente. Hotărî să părăsească regiunea cât mai curînd. Trebuiau să ajungă într-un oraş. Helicopterul avea nevoie de reparaţii. Aparatul o dată pus la punct, se putea întoarce să exploreze regiunea.

Îi comunică pilotului decizia sa.

– Aparatele de bord sînt distruse, răspunse Bob Donald… Nu ştim încotro să zburăm şi nici măcar unde ne aflăm. Riscăm să ne rătăcim.

Profesorul tăcu. Dar sclipirea vie a ochilor dovedea că în asemenea clipe mintea lui lucra cu mai multă intensitate. Îşi dădea seama că piscurile muntoase ce înconjurau valea dovedeau că se află în apropierea coastei vestice a Americii. În care regiune era însă mai greu de stabilit. Umezeala ţinutului îl făcu să presupună că se găseau în ţinutul denumit Montana, care face parte din Peru. Fiind în acelaşi timp una dintre cele mai frumoase, mai bogate şi mai puţin cunoscute regiuni ale acestei ţări.

Chiar dacă această ultimă presupunere nu se dovedea exactă, era clar că, zburînd către apus, peste Anzii Cordilieri, aveau şanse să ajungă mai repede într-o zonă civilizată decît dacă ar fi luat direcţia nordului sau drumul

înapoi către punctul de plecare.

În caz că vizibilitatea era bună, în timpul zborului se puteau orienta după semnele cerului, precum şi după alte repere.

Profesorul îi comunică lui Bob aceste concluzii. Pilotul nu obiectă nimic şi declară că va coborî pentru a inspecta starea şi poziţia aparatului.

Intre timp, călătorii hotărîră să viziteze regiunea. Pablo Da Silva îşi luă arma. Profesorul zîmbi.

– Se cunoaşte că sînteţi la prima călătorie în jungla, spuse el.

– De ce? Dacă orientarea dumneavoastră este justă, înseamnă că regiunea este înţesată de acel soi de pantere uriaşe, denumite puma.

– M-am întîlnit deseori cu ele, nu atacă omul decît dacă sînt ameninţate. Sau poate sînteţi vînător? întrebă bănuitor profesorul. Savantul nu putea suferi vînătorii.

Brazilianul negă.

– Nicidecum, spuse el, privindu-l ciudat pe profesor, mă asemăn unui puma. Nu atac decît atunci cînd sînt provocat. Dar obişnuiesc să fiu prudent…

Balta care servise de teren de aterisaj helicopterului nu era adîncă, şi aparatul se afla la extremitatea ei. În apropiere se ridicau citeva stînci. Da Silva îşi scoase încălţările şi călca prin apa verde-neagră fără să se sinchisească cum se vor descurca ceilalţi.

Atinseră pămîntul ocolind stîncile.

Brazilianul ajunse primul. Se rezemă de o piatră şi ridică ochii către enorma întindere ce se zărea înaintea lui. Privirea-i, de obicei atât de netulburată, sticlea parcă de spaimă. Delorme se uita şi el îngrozit.

Văzîndu-l, Yvonne ezită. Ce-l înfricoşase oare pe omul acesta atât de impasibil? Ce-l putea nedumeri pe un explorator atât de încercat ca tatăl ei.

Încet, ca şi cum s-ar fi trezit din somn, fata îşi aruncă

ochii în spaţiu.

În această zonă mlăştinoasă se înălţa o vegetaţie monstruoasă, amintind timpuri antediluviene.

Pădurea gigantică parcă atingea norii. Pămîntul era înţesat de plante groase, îmbibate cu apă şi încolăcite asemenea reptilelor. În depărtare, deasupra vegetaţiei fantomatice, un grup de nori albicioşi se înroşiseră reflectînd erupţia unui vulcan.

Brazilianul se chircise lângă stîncă.

– Ciudată privelişte.

Aceste cuvinte le rostise Da Silva sau încolţiseră în mintea tuturora, nu-şi dădeau seama.

– Îmi aminteşte de infernul lui Dante, rosti Yvonne abia mişcînd buzele.

„... Prin mine mergi la cuibul întristării,
Prin mine mergi la veşnic plîns fierbinte,
Prin mine mergi la neamul dat uitării
..
Lăsaţi orice speranţă voi ce intraţi..."

şopti încetişor Da Silva versurile gravate pe poarta infernului.

Deodată se opri.

Cu tropot apăsător de paşi grei, un colos ce prin mărimea lui întuneca lumina soarelui se tîra încet prin faţa lor.

– Cred că arma mea nu va folosi la nimic, spuse brazilianul recăpătîndu-şi veselia tăioasă.

– Domnule Da Silva, se răsti profesorul, apucîndu-l de mînă, mi se pare că am înnebunit. Spune-mi ce vezi înaintea dumitale.

– Un brontozaur, răspunse simplu brazilianul.

Într-adevăr, animalul uriaş care circula greoi, fără să se sinchisească că e văzut de oamenii secolului al XX-lea, aducea cu palidele reproduceri pe care fiecare le văzuse în cărţile de geologie desenate pe o porţiune de cîţiva

centimetri.

Reptila din faţa lor măsura peste 20 de metri şi n-o puteai cuprinde dintr-o singură privire. Corpul ei masiv părea scurt în comparaţie cu coada interminabilă şi gîtul imens, ce purta un cap minuscul. Picioarele grosolane susţineau un trup de peste 25 de tone.

Profesorul admira stupefiat acest obiect de studiu al disciplinei sale.

Yvonne tremura, ar fi vrut să fugă, dar se temea că nu o vor ţine picioarele.

– Nu te teme, îi spuse Delorme luîndu-i mîna, animalul este ierbivor. Probabil merge să caute hrană. Nu ştie să facă nimic altceva decît să mănînce. Tot timpul zilei, gura lui mică în comparaţie cu trupul face eforturi desperate să umple cu ierburi un stomac uriaş. Se pare că brontozaurul este pe cât de monstruos, pe atât de inofensiv.

– Cum vă explicaţi existenta acestui animal? întrebă domnul Da Silva.

– Dacă nu cumva sîntem cu toţii bolnavi de friguri, răspunse Delorme, părînd că vrea să se convingă singur de cele ce voia să afirme, înseamnă că am nimerit într-o regiune unde datorită unor condiţii inexplicabile, s-a menţinut fauna şi flora din era secundară.

Profesorul îşi căută ochelarii, voia să se apropie de animal, spre a-l cerceta mai îndeaproape, dar mîna i se crispa pe tocul de piele.

Pămîntul păru că se cutremură. Din dosul unor palmieri evantai, un monstru de talia cîtorva elefanţi sărea pe două uriaşe picioare, îndreptîndu-se către brontozaurul ce ronţăia liniştit un tufiş de arheosigilarii. Monstrul se repezea drept înainte, distrugînd totul în calea lui. Copacii se clătinau frînţi, făcînd loc uriaşului animal.

Salturile puternice făceau să clănţănească nişte fălci imense, dotate cu dinţi ascuţiţi, crenelaţi, de mărimea

unor cuţite.

– Tiranozaurul! spuse profesorul aşezîndu-şi ochelarii pe nas.

Fiind un animal de pradă, tiranozaurul avea nevoie de oarecare agilitate pentru a urmări şi încolţi vînatul. Capul lui era mai mare decît acela al reptilelor ierbivore. Creierul mai dezvoltat. Trupul, lipsit de platoşă, se mişca agil. De membrele anterioare nu se servea la mers, ele spînzurau sub gât minuscule, dar înzestrate cu gheare uriaşe.

Oamenii îşi ţinură respiraţia. Mai rămînea un singur salt, şi cele două fiare se vor întîlni. Tiranozaurul se opri, părea că cercetează locul unde trebuie să dea atacul, apoi un ultim efort şi cu un strigăt feroce se aruncă asupra cozii brontozaurului. Dantura puternică trosnea în platoşa groasă a victimei. Membrele anterioare smulgeau cu o iuţeală de necrezut fîşii de carne, pe care gura le înghiţea fără oprire.

Brontozaurul nu putea să fugă. Era prea greoi pentru asta şi nici să se apere n-avea cum.

Văzîndu-şi inamicul, el se lăsă să cadă la pămînt ascunzîndu-şi aproape sub el capul cu gîtul lung şi se lăsă în nădejdea puternicei sale platoşe.

După ce devoră coada, bestia se aruncă asupra pulpei, ospătîndu-se din carnea vie a animalului. Brontozaurul tremura. Valuri de sînge se revărsau din el. Tiranozaurul se săturase; îşi părăsi victima fără să-şi dea osteneală să o omoare. Se depărtă obosit în salturi groteşti. Ecoul amplifica straniu zgomotul salturilor şi răcnetele satisfăcute ale monstrului sătul.

Cei trei spectatori erau terorizaţi de înspăimîntătoarea dramă ce se petrecuse sub ochii lor.

– Ce s-ar fi făcut biata rasă umană, şopti Delorme, dacă, neavînd altă armă decît un băţ sau o piatră, ar fi trăit în asemenea timpuri.

Cele văzute erau atât de ireale, încît profesorul spusese aceste cuvinte fără să-şi dea seama că ei, patru oameni fără apărare, se aflau prizonieri în această lume feroce şi tristă, fără urmă de inteligenţă, neştiind decît să mănînce sau să se lase mîncată.

Întorşi la cabină, aflară de la pilot că elicea aparatului era avariată şi că avea nevoie de cel puţin două zile ca s-o repare,

*

*   *

În seara aceea, Delorme zîmbea pe sub mustaţa-i căruntă.

Terminaseră de instalat un cort pe stîncile de la marginea mlaştinei. Transportaseră acolo fotoliile demontate de pe helicopter şi o parte din provizii.

Această hotărîre fusese luată, întrucît în cabină Bob Donald împrăştiase vraişte o serie de instrumente şi aparate cu care se căznea să facă oarecare reparaţii helicopterului.

Delorme fu de părere să nu-l incomodeze prin prezenţa lor şi toţi fură de acord, mai ales că în cabină domnea o căldură înăbuşitoare.

În timpul zilei profesorul se mai întorsese o dată la locul luptei, înarmat cu carnetul de însemnări, aparatul de fotografiat şi o ruletă. Bob Donald, care nu asistase fa luptă, se arătă dornic să-l însoţească. Bob auzise zgomot şi răcnete înfricoşătoare, dar nu credea nici o iotă din povestea cu animalele preistorice pe care i-o spusese Yvonne, îşi închipuise că pasagerii vor să se amuze pe socoteala lui sau că sînt pur şi simplu nişte nebuni. Ajungînd la faţa locului şi privind monstrul culcat între bălţi de sînge, Bob fu apucat de o senzaţie de greaţă şi-l părăsi pe profesor înjurînd cumplit expediţia, dinozaurii şi mai ales dezastrul helicopterului, care-l împiedica să plece imediat.

Delorme nu-l luă în seamă. Brontozaurul nu făcea nici o mişcare, dar nu murise. Nici unul dintre punctele vitale nu-i fusese atins, dar pierderea de sînge avea să-l răpună curînd. Slobozi cîteva cartuşe în ochiul monstrului şi aşteptă liniştit moartea animalului. Apoi începu să facă fotografii de detaliu şi să-i măsoare atent membrele, gîtul şi capul. În cele din urmă se caţără pe spinarea animalului, pentru a-i măsura lungimea corpului şi a-i studia platoşa.

Pablo Da Silva îşi făcu de lucru prin apropiere; seara, după ce călătorii terminară de cărat lucrurile din cabină, nu mică fu mirarea profesorului cînd îl văzu instalînd pe unul dintre pereţi tabloul pe care fusese desenat fluviul Amazon. Numai că acum, în locul itinerarului de altădată, în ramă trona fotografia mărită a profesorului călare pe uriaşul brontozaur.

Delorme începu să-l preţuiască pe Pablo. Omul acesta, a cărui ironic amară părea să fie rezultatul unei mari drame, era un tovarăş care ştia în împrejurări tragice să abată încordarea şi să stîrnească un zâmbet printr-o poveste sau o glumă.

Totuşi, în seara aceea, Delorme nu zîmbea numai din pricina tabloului, nici numai din simpatie pentru brazilian, ci mai ales pentru că stricăciunea aparatului il obliga pe Bob Donald să mai ramînă cîteva zile. Iar profesorul dorea să întrebuinţeze acest răstimp studiind pe cât posibil animalele pe care înaintea lor nici un om nu le mai văzuse în carne şi oase.

*

*   *

În miez de noapte, zgomote ciudate tulburară din nou liniştea pădurii. Animalele de pradă descoperiseră uriaşul cadavru şi se înfruptau din tonele de carne.

Era insuportabil de cald, brazilianul îşi aruncă haina, înteţi focul şi se aşeză alături. Limbile pojarului îi luminau

figura bronzată, ochii adînci, care nu se înfiorau în faţa primejdiei.

Cu trupul gol pînă la brîu, cu părul răvăşit, aplecat peste foc, Da Silva nu mai semăna deloc cu elegantul gentleman ce se îmbarcase la Pernambucco pe helicopterul „Amazon” El părea mai degrabă un zeu al focului, un fiu al junglei şi al nopţii, coborîtor din acei curajoşi azteci, despre care vorbise cu atîta patos într-o noapte de groază.

La ora două, când Yvonne veni să-l schimbe, îl găsi cîntînd un imn ciudat, într-o limbă necunoscută. Vocea melodioasă se înălţa gravă, mîngîind cuvintele, apoi slăbea uşor, şoptind asemenea unui izvor care curge departe.

Părea că se aude zgomotul ameninţător al armelor primitive şi apoi foşnetul misterios al pădurii virgine, în timp ce indienii anunţă prin focuri făcute pe înălţimi dacă e pace sau primejdie.

Yvonne veni să se aşeze lângă foc. Pablo conteni cîntecul şi rămase imobil, cu mîinile încrucişate pe piept. Rotogoale de fum se ridicau din jăraticul încins.

– Un cîntec indian, nu-i aşa?

– Da, seniorita, indienii îl cîntă în seara cînd se întorc de la vînătoare. După ospăţ, ei pregătesc panerul cu tutun şi îşi umplu pipele. Şeful tribului aruncă pe foc ierburi mirositoare şi salută cele şase puncte cardinale ale compasului indian: cerul, pămîntul, nordul, sudul, estul şi vestul. Atunci sahemul întinde mîinile deasupra fumului pentru a se purifica şi intonează acest cîntec dedicat puterii binefăcătoare a forţelor naturii. Ascultă-l:

„Astăzi tatăl nostru soarele
A strălucit deasupra Wigwamului.
Puterea lui e mare.
Ieri noapte mama noastră Luna

A strălucit deasupra Wigwamului.
Puterea ei e mare.
Mă rog de steaua dimineţii,
Cînd se ridică cu aurora;
Ea va străluci pentru mîntuirea noastră
Şi ne va da viaţă lungă.
Tată pămînt, ai milă de noi
Şi dă-ne hrană!
Tată soare, veghează asupra copiilor
Şi fă ca drumul nostru să fie drept!”.

Vocea lui Pablo se stinse lin ca o şoaptă.

– De unde-l ştii? întrebă fata.

– De la mama.

Yvonne tresări. Brazilianul o privea pînă în fundul ochilor.

– Trebuie să-ţi spun, seniorita, că ai în faţa dumitale un paria. Mama mea a fost indiană.

Fata rămase înlemnită. Ironicul Pablo Da Silva, pe care ea îl luase drept un milionar în goană după aventuri, nu era deci decât un ins care în multe state din America n-avea nici un drept în faţa legii. De ce îi făcuse această mărturisire şi ce-i putea răspunde. Omul mîndru din faţa ei nu avea, desigur, nevoie de compătimire.

Deodată el rupse tăcerea cu o întrebare neaşteptată:

– Spune-mi, întrebă Pablo, ai fost vreodată logodită? Femeile obişnuiesc să se amuze astfel.

– N-am fost niciodată logodită, îi răspunse fata cu seriozitate. Credeam că omul pe care-l voi alege va trebui să intre ca într-un tipar în idealul pe care mi l-am făurit despre el. Mi-a trebuit multă vreme până ce am reuşit să mă cunosc pe mine însămi şi mai multă încă pînă am format acest ideal. Când am reuşit mi-am dat seama că probabil nu-l voi întîlni niciodată. Aş vrea să fie un om străin de meschinăriile vieţii, să semene cu tata

sau cu Pedro Alberti.

Da Silva păru surprins. Deodată izbucni în rîs:

– Deci din nou veneratul Alberti: un om de geniu şi în acelaşi timp un mare caracter. Nu găseşti că a iubi un om care poate pune oricînd alte lucruri înaintea dragostei pentru soţia sa este un lucru dificil şi poate o artă? Puţine femei ar avea îndrăzneala s-o facă.

– Ştiu, dar cel puţin merită osteneala.

Pablo Da Silva se ridică şi aruncă un mănunchi de vreascuri pe foc.

– Cred, seniorita, răspunse el, că într-adevăr n-ai să-l găseşti niciodată. Nici un om nu intră ca într-un tipar în idealul pe care ţi l-ai creat despre el. Dar când iubeşti cu adevărat, ierţi şi cauţi să înţelegi.

Îşi adună lucrurile aruncate în preajma focului şi intră în cort, lăsînd-o pe Yvonne să-şi facă mai departe garda.

CLIPE DE NELINIŞTE. ÎN CAUTAREA PROFESORULUI. O ASCENSIUNE LA LIBER

Limbile subţiri se tîrau încet pe cadranul albicios al ceasornicelor. Orele se scurgeau neliniştitoare. Ore de aşteptare, de îndoială şi de teamă.

Yvonne făcea pentru a zecea oară ordine în cort. Îmbrăcase un halat alb şi-şi prinsese părul cu o eşarfă de aceeaşi culoare.

Pablo Da Silva desfăcea o cutie de conserve. Îşi spunea că fata asta posedă în fire şi în fapte o măsură neaşteptată pentru vîrstă ei; ştia că europenele se lăsau în general copleşite de căldură: le văzuse adesea transpirate, neglijente, cu părul în dezordine. Prezenta Yvonnei era însă reconfortantă ca aceea a unei infirmiere calme şi pricepute.

– Domnule Da Silva, eşti bun să tragi cîteva focuri?

Pablo îşi luă arma şi ieşi. Răsunară trei împuşcături.

Ascultară încordaţi. Un minut… două… zece… nimic.

– Nu te speria, trebuie să fie departe.

Fata se lăsă să cadă într-un fotoliu. Era singură aici, la capătul lumii, tatăl ei era probabil în primejdie şi nu se putea baza pe nimeni. Nu îndrăznea să apeleze nici la pilot, care trebăluia ursuz pe helicopter, şi cu atît mai puţin la acest Pablo Da Silva, care făcea totdeauna exact ceea ce te aşteptai mai puţin.

În zori, după ce îşi luase automatul şi alte cîteva lucruri, profesorul plecase să caute noi specii de animale geologice. „Nu pot aştepta să vină muntele la Mahomed” – le spusese el rîzînd.

Yvonne îl rugase zadarnic s-o ia cu el. Refuzase. Refuzase de asemenea şi rugămintea ei de a lua cîteva rachete colorate, pe care să le tragă îţi caz de primejdie.

– Nu ne jucăm de-a v-aţi-ascunselea, răspunsese Delorme. Atîta timp cât sînt în viaţă înseamnă că voi face totul ca să mă întorc.

Apoi îl chemase afară pe domnul Da Silva.

Delorme îi spusese brazilianului că peste două zile helicopterul va fi gata, apoi îi încredinţase materialele strînse pînă atunci şi îi ceruse ca, în cazul când nu se va întoarce până a treia zi la ora 5 a.m., să ia conducerea echipajului şi să decoleze către zonele civilizate.

– Nu doresc să fiu căutat, specificase profesorul, ar însemna să vă riscaţi şi dv. viaţa şi ţin ca măcar în privinţa asta să fiu liniştit. De asemenea, în nici un caz Bob Donald nu trebuie să părăsească aparatul. Nu ne putem permite să primejduim viaţa pilotului nostru, îţi dai seama?

Acestea fiind spuse, profesorul îşi luase rămas bun de la Pablo Da Silva şi plecase cu pasul său măsurat de călător bătrîn.

Yvonne se repezise la Pablo şi-l rugase să-l însoţească pe tatăl ei. Brazilianul se împotrivise. Ea-l implorase, îl

insultase… Rămăsese neclintit.

– Nu-mi pot risca viaţa fără rost, seniorita. Ca orice om la vîrsta mea, am şi eu anumite planuri.

Yvonne se calmă brusc, urmări cu duioşie silueta tatălui ei, care se pierdea în lumina răsăritului şi îi ură din toată inima noroc.

– Îmi dau seama că n-am nici un drept să-ţi cer servicii, îi răspunse ea glacial.

– Daca crezi că am să te contrazic, să ştii că te înşeli, răspunsese sec Da Silva.

Acestea fuseseră ultimele lui cuvinte. De atunci trecuseră 10 ore, şi Delorme nu revenise.

Yvonne nu voia să ţină supărare, dar nu putea alunga senzaţia de răceală care îi cuprinsese. La rugămintea ei, Pablo trăgea focuri de armă din oră în oră. Dar nu spunea nici un cuvînt.

Părea abătut şi dacă n-ar fi avut destule motive pentru a fi sceptică în privinţa lui, Yvonne l-ar fi crezut chinuit de remuşcări. Se aştepta dintr-un moment în altul să-l audă înjurînd dinozaurii, precum făcea vrednicul Bob Donald, şi de fapt nu era prea departe de adevăr.

În zorii dimineţii următoare, Pablo Da Silva îndesă într-un sac cîţiva pesmeţi şi două sticle cu apă minerală. Îşi luă arma de sub pernă şi ieşi cu paşi uşori. Înspre ziua, Yvonne aţipise, iar el profitase de somnul ei pentru a porni la drum. După ce parcurse cîteva zeci de metri, aruncă o ultimă privire înspre cort pentru a se asigura că plecarea lui trecuse neobservată. Nu mică îi fu mirarea când o văzu mergînd ca o umbră pe urmele lui. Picioarele ei, încălţate în pantofi uşori, se înfundau în terenul mlăştinos. Văzînd că a fost zărită, fata se opri.

– Întoarce-te imediat înapoi, ordonă cu asprime Pablo.

Ea rămase pe loc ca şi cum nu l-ar fi auzit.

– Du-te de ia-ţi cizme de cauciuc şi apă de băut, strigă el de astă dată mai domol.

Fata nu se mişca. În ochii ei strălucea desperarea. Pablo îşi dădu seama că ea se temea ca el să nu se îndepărteze în lipsa ei. Furios, îşi scoase rucsacul şi îl trînti pe trunchiul prăbuşit al unei licopode, apoi se îndreptă în fugă spre cort, de unde se întoarse cu o pereche de cizme şi un sac, în care pusese hrană şi apă. Pe umeri îşi aruncase un colac de funie groasă. O găsi pe Yvonne aşezată alaturi de lucrurile lui, pe trunchiul prăbuşit. Da Silva îi puse lucrurile în braţe şi, aruncîndu-şi rucsacul în spinare, porni fără să o aştepte. Ştia ca îl va urma, că nimic n-ar fi putut-o face să se întoarcă înainte de a-şi fi regăsit tatăl. Grăbi pasul fără să se uite dacă ea poate menţine acest ritm. Pe cer se îngrămădeau nori cenuşii, şi el voia să înainteze cât mai mult înainte de începerea ploii. Spera să găsească vreo urmă.

Soarele puternic de dimineaţă învăluise pămîntul într-o pătură de aburi. Vegetaţia deasă îngreuna drumul. Psilofite, cicadee lepidodendroni, sigilării se aflau încolăcite într-un vălmăşag drăcesc.

Vrînd să ocolească o rădăcină uscată, piciorul îi alunecă într-o groapă. Mlaştina îl trăgea la fund. Pablo îşi aruncă arma pe marginea gropii şi, sprijinindu-se de ea, se săltă în mîini. Se sprijini de un paleocicas şi privi zîmbind halul în care ajunseseră eleganţii săi pantaloni de flanelă albă. Îşi aprinse o ţigară şi cercetă cu atenţie pămîntul. O serie de gropi asemănătoare dispuse la distante egale una de alta se înşiruiau înaintea lui. Pablo inaintă privindu-le cu atenţie. Forma lor era identică. Fiecare măsura cam 85 cm. Distanţa dintre ele era de 5 metri. Bănuia că se află în faţa amprentelor unui gigant. O idee îi lumină fata. După plecarea profesorului, nici un animal uriaş nu trecuse atât de aproape de cort. Deci urmele existaseră de mai înainte. Era imposibil ca Delorme să nu le fi observat şi era probabil că, atras de

curiozitate, el să fi urmat calea însemnată de aceşti paşi de uriaş.

Pablo Da Silva porni din nou la drum. Picăturile de ploaie, care începuseră să curgă din belşug, se amestecau cu sudoarea, care îi şiroia pe tîmple, provocîndu-i o răcoare plăcută. Ploaia nu părea să fie de lungă durată, dar era bine totuşi să se grăbească. Nimic nu este mai teribil ca o inundaţie în junglă. Chiar ploaia obişnuită capătă aici aspectul unui potop. Stropii de apă nu ajung direct pe pământ. Ei coboară din ramură în ramură, din frunză în frunză, pentru a se revărsa apoi sub forma unui şuvoi neîntrerupt. Cizmele se umpluseră de apa. Hainele ude îi provocau rosături dureroase. Pablo le scoase şi le înfundă în sac. De pe faţa sa dispăruse orice urmă de constrîngere. Cu zîmbet pe buze, cu spatele gol, sub ploaia torenţială, Pablo Da Silva părea un fiu al junglei. Paşii săi elastici, care alegeau cu grijă drumul, trupul, care îşi păstra echilibrul în ciuda neregularităţilor terenului, vădeau un om deprins cu pădurea virgină... Poate că domnul Da Silva nu era un simplu aventurier.

Făcuseră 5 ore bune de drum, cînd un stegozaur le tăie calea. Animalul orbecăia neliniştit prin vegetaţia înaltă. Din spinarea lui arcuită răsăreau, cumplite, două rînduri de plăci osoase înalte de doi metri. Pablo se opri şi urmă drumul numai după ce stegozaurul se afundă în desiş fără să-i bage în seamă. Ploaia ştersese aproape amprentele pe care le urmăreau. Da Silva renunţă să le mai caute şi, fluierînd uşor, schimbă direcţia. Unduirea ramurilor arăta că stegozaurul se îndrepta către un grup de stînci aflat la dreapta lor. Brazilianul avea încredere în instinctul care dictează animalelor să se retragă pe terenuri înalte în caz de inundaţie şi porni pe urmele lui. Nu numai goana după adăpost îl făcuse pe Pablo să se îndrepte spre stînci. Voia să scruteze orizontul de pe

înălţimea lor şi să tragă cîteva rachete colorate. Profesorul, dacă mai trăia, văzînd semnalele, putea trage un foc de armă pentru a indica direcţia în care se afla.

Stîncile păreau aproape, dar drumul până la ele ceru două ore bune de drum, deşi cărarea făcută de corpolentul stegozaur le uşura întrucîtva înaintarea. Ajungînd la poalele stîncilor, brazilianul observă că multe din animalele ce populau această lume pierdută se refugiaseră pe diferite ridicături. Pentru a se feri de apropierea lor, el alese un perete drept ce prezenta o fisură adîncă şi hotărî să escaladeze stînca prin acel punct.

*

*   *

O ascensiune pe piatra spălată de ploaie cere eforturi chiar din partea unui alpinist încercat. Necunoaşterea drumului îngreunează şi mai mult urcuşul. La tot pasul te poţi aştepta la surplombe[3]de netrecut. Deplasarea unui bolovan poate provoca în orice clipă moartea cutezătorului. Pe stîncă, fiecare pas necugetat se plăteşte cu viaţa.

Lipsit de ciocan, pitoane şi carabiniere[4], Pablo Da Silva trebuia să urce, după cum se spune în limbaj alpin, la liber. Cu toate acestea, brazilianul nu şovăi: descalţă cizmele, strînse curelele rucsacului şi începu să se caţere lipit de perete, pipăind piatra cu mîinile şi picioarele goale. Înaintă cu sprinteneala unei pisici pînă la un colţ de stîncă ce forma o mică platformă. Pînă sus nu mai era mult, dar de aici încolo ascensiunea devenea dificilă. Înaintă cu băgare de seamă cîţiva metri şi deodată rămase suspendat. Peretele se boltea în exterior, alcătuind un obstacol de netrecut. Nu mai putea urca. Nu se putea nici întoarce; stînca era prea dreaptă pentru

3 Surplombă - ieşind stîncos

4 Cîrlige speciale folosite la alpinism

coborîre. Căuta o soluţie cu mintea lucidă a omului care se află la un pas de moarte. În dreapta lui văzu o fisură care ocolea surplomba. Trupul se îndoi intr-o parte, mîinile apucară o piatră... Se clătina. Nu-şi putea lăsa toată greutatea pe ea, mai avea nevoie de un punct de sprijin. Rucsacul îl stînjenea. Mîinile încleştate de stîncă nu-l mai puteau ţine mult. Teama, care nu iartă nici pe cei mai îndrăzneţi dintre oameni, prinse a i se strecura în suflet, când o voce îi strigă:

– La dreapta ai o priză[5] de picior. Mai la dreapta, mai sus! Aşa!

Da Silva îşi fixă piciorul în crăpătura ce-i fusese semnalată. Se sprijini cu grijă în bolovanul nestabil şi reuşi să atingă fisura.

O privire aruncată în urmă îl făcu să îngheţe de spaimă. Aşchia de care se sprijinise aluneca.

– Fereşte, piatră! strigă el cu glasul sugrumat.

Se produse un scrîşnet sec. Lovindu-se de stîncă, bolovanul în cădere provocase o mică avalanşă. Îndrăzneţul Pablo Da Silva nu avu curajul să se uite în jos. Tresări auzind vocea proaspătă de adineauri.

– Este în regulă, înaintează şi ajută-mă să urc!

Un fior de bucurie îi scutură trupul. Încă cîţiva metri şi se săltă pe muchea stîncii. Se uită în jos. Fata se afla pe colţul de stîncă pe care stătuse el cîteva minute înainte. Din umăr i se prelingea pe braţ o dîră de sînge. La picioarele ei se deschidea adîncă prăpastia. Jos apele începuseră să colcăie, înălţindu-se cu repeziciune. Ea aştepta calmă ajutorul lui.

Sarcasticul Pablo Da Silva încerca o puternică admiraţie pentru această fată. Aproape uitase de ea din momentul în care îi adusese merinde şi cizme. Îl urmase fără să crîcnească şi fără să-i ceară ajutorul, deşi faţa şi picioarele ei însîngerate dovedeau că nu-i fusese uşor.

---

5 Asperitate a muntelui de care te poţi sprijini

Piatra în cădere o lovise, superficial, e drept, dar buzele ei nu se deschiseseră pentru a scoate un ţipăt care l-ar fi făcut poate să-şi piardă echilibrul printr-o mişcare necugetată, dimpotrivă, cu voce liniştită, rostise o încurajare: „E în regulă, urcă mai departe!”. Instinctiv îşi scoase funia de pe umeri şi filă. Deodată un gînd îl făcu să zîmbească amuzat.

– Seniorita, rosti el, ţi-am spus odată cîteva cuvinte în legătură cu Alberti… mi se pare "Te aştept şi te iubesc"… Acestea erau? Nu vrei să mi le spui mie acum?

Trăsăturile calme ale Yvonnei se înăspriră.

– Eşti un şantajist ordinar, şopti ea cu mînie. Cred că niciodată un om ca Alberti nu mi-ar fi pus o atare condiţie într-o împrejurare similară. Ei bine, n-ai decât să mă laşi aici! spuse ea cu hotărîre.

Pablo nu răspunse. Filă în tăcere, aşteptă ca ea să se lege de frînghie şi o trase.

– Te rog să mă ierţi că am încercat să te fac să trădezi memoria veneratului, i se adresă el batjocoritor când o văzu sus.

– Nu te certa cu mine, nu acum! îi şopti rugător fata.

– Înţeleg, acum ai nevoie de mine. Totuşi, seniorita, mă închin în faţa dumitale. Orice altă femeie mi-ar fi promis cerul şi pămîntul pînă ce s-ar fi văzut scăpată de primejdie.

– Nu cunoşti femeile.

– Dimpotrivă, le cunosc prea bine, spuse cu glas sec domnul Da Silva şi începu să scotocească în sac arătînd prin aceasta că socoteşte discuţia încheiată.

FURTUNA. UN FOTOGRAF ORIGINAL. STÎNCA DE DIAMANT. O MICA DISPUTĂ INTRE BOB DONALD ŞI PABLO DA SILVA.
BRAZILIANUL NUTREŞTE GÎNDURI NEGRE

Prin sita întunecată a norilor, apa curgea cu nemiluita. Vîntul care suflase de la nord-vest făcu loc celui de sud-est. Se făcu pentru o clipă beznă adîncă apoi fulgerele începură să brăzdeze cerul. Pablo se apropie de Yvonne. Era ghemuită lângă o piatră, sfîrşită de oboseală, şi privirea ei de o fixitate înspăimîntătoare aluneca asupra lui fără să-l vadă. Nu făcea nici o încercare pentru a se feri din bătaia grea a ploii, poate nici n-o simţea. Pablo o ridică în braţe şi aşteptă aşa până ce o descărcare electrică lumină cu violenţă coama de stîncă. Ochiul lui încercat găsi timpul să descopere o stîncă prăvălită ce oferea oarecare adăpost. Cu povara în braţe se îndreptă într-acolo. Aşeză fata într-un loc ferit şi se aşeză în faţa ei, oprind cu propriul lui trup potopul de ploaie pe care vîntul capricios îl abătea uneori asupra lor.

Ea tăcea. O resemnare adîncă pusese stăpînire pe inima ei. Îi mîngîie obrajii şi pârul, învăluind-o într-o privire adîncă, mîngîietoare.

– Oare o să-l mai găsim pe tata? întrebă ea într-un tîrziu, şi el nu ştiu daca lacrimile sau ploaia îi spălaseră faţa.

Pablo tresări. De multă vreme se gîndea cu groază la posibilitatea morţii profesorului. Totuşi răspunse pe tonul lui obişnuit.

– De unde naiba vrei să ştiu?

Ea îi trecu braţul pe după umeri şi îşi lipi obrazul de faţa lui..

– Pablo, degeaba îmi vorbeşti aşa, nu mai mi-e frică de tine. Eşti foarte bun.

– Probabil vei profita de această descoperire ca o adevărată reprezentantă a sexului slab, o preveni el rîzînd.

– Eşti foarte bun, rosti ea cu încăpăţînare. Şi rămase aşa strînsă lângă el, căutînd parcă să soarbă puţin din tăria şi iscusinţa acestui om.

Zbuciumul furtunii creştea. Băierile cerului se dezlegaseră cu totul şi nu se mai zări decît strălucirea fulgerelor. Norii se loveau cu sălbăticie, revărsînd valuri de ape. Tunetele se înteţiseră. Era semn bun.

Călătorii încercaţi ştiu că atunci cînd furtuna ajunge la culme, ea începe să se descompună. Ultimele ei zvîcniri, deşi cumplite, sînt de scurtă durată. Uraganul nu-şi dezminţi obiceiurile. Curînd ploaia se rări, şi în depărtări apăru o geană de cer senin, apoi vîntul dezlînă norii, alungindu-i spre orizonturi.

Pablo sărută mîna care-i strîngea umerii şi, după ce se degajă cu delicateţe, ieşi dintre stînci. Valuri de ceaţă se jucau în aerul devenit dintr-o dată foarte proaspăt. Un roşu palid lumina depărtările cenuşii.

Brazilianul încercă declanşatorul armei. Deşi fusese învelit în pînză impermeabilă, automatul nu luă foc. Era de aşteptat. În regiunea tropicală a Americii de Sud, pătura de apă ce cade anual este atît de mare încît umezeala pătrunde peste tot; ceasurile se opresc, armele ruginesc, medicamentele, sarea nu se pot menţine solidă. Ambalajele obişnuite sînt inutile. Umezeala trece şi prin pielea de bou.

Pablo aruncă arma şi porni să cerceteze stîncile. Voia să caute un loc de unde ar fi putut scruta depărtările. Traversă un scurt defileu şi reuşi să parvină pe celălalt versant, mai puţin abrupt, al stîncilor. Printre şisturile verzui pătrundeau filoane metalice de aramă cu cîteva urme de aur şi platină. Mai făcu cîţiva paşi, şi o privelişte neobişnuita îi tăie respiraţia, dar, întrucît spectacolul care i se înfăţişa era pe cât de fioros pe atît de comic, sobrul brazilian sa aşeză pe o piatră şi slobozi un hohot de râs.

(Urmare în numărul viilor)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREŢUL 1 LEU